

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 1

1. Sąd rejonowy, postanowieniem z dnia 5 maja 2015 r., odroczył wydanie wyroku do dnia 10 maja 2013 r. Na ogłoszenie wyroku stawiał się jedynie obrońca oskarżonego. Wyroku jednak nie ogłoszono, gdyż po wznowieniu przewodu sądowego oraz uprzedzeniu o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej zarzucanego oskarżonemu czynu z art. 279 § 1 k.k. na art. 278 § 1 k.k., sąd zamknął przewód sądowy i ponownie odroczył wydanie wyroku do dnia 15 maja 2014. Zaskarżając wydany w tym dniu wyrok, obrońca zarzucił sądowi naruszenie przepisów prawa procesowego, polegające na przekroczeniu terminu odroczenia wydania wyroku.

Oceń postępowanie sądu i zasadność zarzutu apelacji.

2. Janina R., występująca w procesie jako oskarżyciel posiłkowy, wniosła apelację od wyroku Sądu Okręgowego w O., uniewinniającego oskarżonego od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 197 § 3 pkt 1 k.k. Oskarżycielka posiłkowa nie korzystała z pomocy pełnomocnika, a apelację sporządziła i podpisała osobiście.

Jak w tej sytuacji potoczy się postępowanie międzyinstancyjne?

3. Sąd Rejonowy w S., postanowieniem z dnia 15 czerwca 2015 r., powołując się na przepis art. 75 § 2 k.k., zarządził Janowi U. skazanemu za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. wykonanie warunkowo zawieszony kary 6 miesięcy pozbawienia wolności. W uzasadnieniu postanowienia podniesiono, że skazany w okresie próby popełnił dwa wykroczenia z art. 87 § 2 kw. Zażalenie na to postanowienie złożył skazany, podkreślając, że nie naruszył rażąco porządku prawnego, gdyż nie popełnił żadnego przestępstwa. Podniósł ponadto, że nie został powiadomiony o terminie posiedzenia sądu.

Oceń stanowisko sądu. Omów zasady udziału skazanego w posiedzeniach sądu w postępowaniu wykonawczym.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 3

1. Oskarżony wniósł o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku, stwierdzając, że niedotrzymanie terminu nastąpiło z winy sądu, który nie pouczył go wystarczająco o jego prawach i obowiązkach, a także wyznaczył mu obrońcę z urzędu, który nie wywiązuje się należycie ze swoich obowiązków, gdyż nie kontaktował się z nim po wydaniu wyroku i nie zapowiedział apelacji, co w sytuacji nieprzyznawania się oskarżonego do winy powinno być oczywistym.

Sąd nie uwzględnił wniosku oskarżonego, stwierdzając w uzasadnieniu, że nie wykazał on, aby niedotrzymanie terminu było następstwem przyczyn od niego niezależnych. Oskarżony został należycie pouczony o terminie i sposobie zaskarżenia wyroku.

W zażaleniu na to postanowienie oskarżony podniósł, że jest ono krzywdzące. Stwierdził, że z racji pozbawienia wolności miał ograniczone możliwości kontaktu z obrońcą, a na podstawie działań podejmowanych przez obrońców wyznaczanych mu z urzędu we wcześniejszych sprawach, był przekonany, że obrońca z własnej inicjatywy złoży wniosek o uzasadnienie wyroku.

Czy zażalenie oskarżonego jest zasadne? Czy przywrócenie terminu podlega kontroli sądu odwoławczego?

2. Janusz K. został oskarżony o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k., którego miał się dopuścić w okresie od 10 stycznia 2012 r. do 12 maja 2015 r. Oskarżony nie przyznał się do winy, lecz nie zaprzeczył, że „po alkoholu” zdarzało mu się wyzywać pokrzywdzoną, grozić jej pozbawieniem życia, a nawet ją poszarpać. W tej sytuacji, z uwagi na dokonane z oskarżonym uzgodnienia, prokurator dołączył do aktu oskarżenia wnioski o wydanie wyroku i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar: 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat, 100 stawek dziennych grzywny w kwocie po 50 zł każda oraz obowiązku powstrzymywania się od nadużywania alkoholu. Sprawę skierowano na posiedzenie w dniu 10 lipca 2015 r. Przed wyznaczonym terminem posiedzenia do sądu wpłynęło pismo pokrzywdzonej, w którym stwierdziła, że zachowanie oskarżonego niewiele się zmieniło i żąda umieszczenia go „na długie lata” w zakładzie karnym.

Oceń zaistniałą sytuację.

3. Postanowieniem z dnia 15 stycznia 2014 r. odroczone skazanemu Adamowi K. wykonanie kary pozbawienia wolności na okres od 15 stycznia 2014 r. do dnia 15 lipca 2014 r. W dniu 1 lipca 2014 r. skazany złożył wniosek o udzielenie mu dalszego odroczenia na okres kolejnych 6 miesięcy z uwagi na trudną sytuację jego rodziny. Zlecony przez Sąd wywiad kuratora potwierdził okoliczności podnoszone przez skazanego. Na posiedzeniu, które „z uwagi na okres urlopowy” zostało wyznaczone dopiero na 29 września 2014 r., Sąd uwzględnił wniosek skazanego i odroczył mu wykonanie kary do dnia 15 stycznia 2015 r. Postanowienie zaskarżone zostało zażaleniem skazanego. W jego uzasadnieniu skarżący stwierdził, że postępowanie Sądu jest dla niego krzywdzące. Najpierw zwłoka w wydaniu postanowienia stwarzała stan niepewności, z powodu którego pracodawca nie chciał zawrzeć z nim umowy o pracę, a teraz, nikt go nie zatrudni na tak krótki okres czasu. Stąd też domaga się odroczenia kary na okres pełnych 6 miesięcy.

Czy zażalenie skazanego jest zasadne?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 4

1. W sprawie Patryka S., oskarżonego o czyn z art. 177 § 2 k.k., dopuszczono do udziału w postępowaniu przedstawiciela organizacji społecznej – Stowarzyszenia „Bezpieczne Drogi”. Reprezentujący organizację społeczną radca prawny złożył wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu ruchu drogowego i badania przyczyn wypadków drogowych. Po wysłuchaniu obecnych na rozprawie prokuratora i obrońcy oskarżonego, którzy oświadczyli, że pozostawiają wniosek do uznania sądu, sąd oddalił wniosek, jako pochodzący od osoby nieuprawnionej.

Czy decyzja sądu była prawidłowa? Czy przedstawiciel organizacji społecznej dysponuje środkami procesowymi pozwalającymi kwestionować jej trafność?

2. Piotr M. został oskarżony o przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. Na rozprawie złożył wniosek o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu kary 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat. Uczestniczący w rozprawie prokurator i pokrzywdzony wyrazili zgodę na uwzględnienie wniosku oskarżonego pod warunkiem nałożenia na niego obowiązku naprawienia szkody, przez wpłacenie na rzecz pokrzywdzonego w terminie miesiąca od prawomocności wyroku kwoty 500 zł. Oskarżony warunek ten zaakceptował. W tym stanie rzeczy, Sąd uwzględniając wniosek oskarżonego, wydał wyrok, którym wymierzył mu wnioskowaną karę, a także orzekł od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego nawiązkę w kwocie 500 zł.

Oceń stanowisko sądu. Czy strony mogą skutecznie kwestionować wyrok sądu I instancji?

3. Skazany, składając wniosek o udzielenie przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności, złożył jednocześnie wniosek o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu. Po uzyskaniu informacji z zakładu karnego, że skazany jest zatrudniony odpłatnie, a jego wynagrodzenie nie jest obciążone żadnymi zajęciami, prezes sądu odmówił skazanemu wyznaczenia obrońcy, stwierdzając, że nie wykazał należycie, aby nie był w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny.

Skazany złożył zażalenie na zarządzenie prezesa, podnosząc w nim, że obecnie obrońca „mu się po prostu należy”.

Czy decyzja prezesa sądu była słuszna? Czy skazany może je kwestionować?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 5

1. Sąd odwoławczy, rozpoznając apelację oskarżyciela posiłkowego, utrzymał w mocy wyrok sądu I instancji, którym uniewinniono oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu. W uzasadnieniu wyroku sąd II instancji stwierdził, że choć apelacja wdaje się zasadna, to niedopuszczalnym było merytoryczne orzekanie w sprawie, jak też uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, gdyż nastąpiło już przedawnienie karalności czynu oskarżonego.

Oceń stanowisko sądu odwoławczego. Czy w zaistniałej sytuacji możliwym jest wniesienie kasacji przez oskarżyciela posiłkowego?

2. Pawłowi S. prokurator postawił zarzut popełnienia przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. Wobec tego, że podejrzany nie stawiał się na pięć kolejnych wezwań, a zarządzenie przymusowego doprowadzenia okazało się nieskuteczne, prokurator wystąpił do sądu z wnioskiem o zastosowanie wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania na okres 1 miesiąca. Na postanowienie złożył zażalenie obrońca podejrzanego, podnosząc, że z uwagi na ustawowe zagrożenie zarzucanego oskarżonemu przestępstwa, stosowanie tymczasowego aresztowania jest wykluczone. W odpowiedzi na zażalenie prokurator wskazał, że ze względu na działanie w warunkach recydywy, zarzut obrońcy podejrzanego jest chybiony.

Oceń zasadność zażalenia obrońcy podejrzanego i stanowiska prokuratora. W jakich sytuacjach przepisy kodeksowe nakazują odstąpić od tymczasowego aresztowania?

3. Skazany zwrócił się do sądu penitencjarnego o warunkowe zawieszenie wykonania kary 1 roku pozbawienia wolności orzeczonej za przestępstwo z art. 209 § 1 k.k. W uzasadnieniu swojego wniosku podniósł, że z uwagi na zły stan zdrowia, wielokrotnie korzystał z odroczenia kary, a okres odroczenia trwał ponad rok. Prokurator w przesłanym do sądu penitencjarnego pisemnym stanowisku wskazał, że uwzględnienie wniosku skazanego jest niedopuszczalne, gdyż prowadziłoby do naruszenia zasady ne bis in idem. Kara, której dotyczy wniosek, była bowiem orzeczona pierwotnie z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Wykonanie tej kary zarządzono na skutek uchylania się skazanego od wykonania obowiązku łżenia na utrzymanie syna.

Oceń zaistniałą sytuację.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 6

1. Prokurator skierował do Sądu Rejonowego w S. akt oskarżenia przeciwko Pawłowi R., któremu zarzucił popełnienie przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Po doręczeniu oskarżonemu aktu oskarżenia, Paweł R. zwrócił się do Sądu Rejonowego o przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w K., gdyż ze względu na zawilość sprawy (prokurator zawnioskował do przesłuchania na rozprawie 30 świadków) i złożoność problematyki prawnej (opcje walutowe) jest on właściwy do rozpoznania sprawy.

Oceń znaczenie wniosku oskarżonego. Wskaż przesłanki uzasadniające odstępstwo od zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo.

2. Jan S. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 29 grudnia 2014 r. za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat. Wyrok zaskarżony został przez oskarżonego, który w osobistej apelacji stwierdził jedynie, że nie zgadza się z wyrokiem, gdyż jest niewinny. Na rozprawie apelacyjnej, wyznaczonej na dzień 10 lipca 2015 r., obrońca ustanowiony przez oskarżonego dopiero na etapie postępowania odwoławczego, popierając apelację oskarżonego, podniósł dodatkowo, że wyrok jest dotknięty bezwzględną przyczyną odwoławczą, wynikającą z prowadzenia jednej z rozpraw pod nieobecność oskarżonego, który w okresie odroczenia został tymczasowo aresztowany w innej sprawie. Obecny na rozprawie prokurator stwierdził, że zarzut obrońcy jest bezzasadny i to nie tylko z powodu zmiany przepisów prawa procesowego. Podniósł, że oskarżony, uczestnicząc w kolejnej rozprawie, nie domagał się powtórzenia czynności prowadzonych pod jego nieobecność.

Oceń zasadność i dopuszczalność zarzutu obrońcy?

3. Piotr M., skazany za przestępstwo z art. 288 § 2 k.k. na karę grzywny, złożył apelację, w której wniósł o zmianę wyroku poprzez warunkowe umorzenie postępowania na okres próby 2 lat. Sąd odwoławczy, uwzględniając apelację, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 66 § 1 k.k. i art. 67 § 1 k.k. warunkowo umorzył postępowanie wobec oskarżonego i na mocy art. 67 § 3 k.k. zobowiązał go do naprawienia szkody. Po zwrocie sprawy do sądu rejonowego, przewodniczący wydziału wykonawczego zwrócił się do sądu odwoławczego o rozstrzygnięcie wątpliwości co do wykonania orzeczenia, które wynikają z nieokreślenia długości okresu próby oraz sposobu i terminu naprawienia szkody.

Czy na etapie postępowania wykonawczego możliwe jest usunięcie wadliwości wyroku sądu odwoławczego, a jeżeli tak, to w jakim trybie?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 7

1. Sąd okręgowy skazał Aleksandra B. za przestępstwo z art. 156 § 1 k.k., polegające na tym, że w dniu 10 kwietnia 2014 r., działając wspólnie i w porozumieniu z nieletnim Borysem G., uderzając wielokrotnie Janusa K. pięściami po głowie spowodował u niego uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu. Za przypisane przestępstwo wymierzył oskarżonemu karę 2 lat pozbawienia wolności.

Wyrok zaskarżony został na niekorzyść oskarżonego apelacją prokuratora. Zarzucając wyrokowi rażącą niewspółmierność kary, prokurator wniósł o jego zmianę poprzez zaostrezenie wymierzonej kary do 4 lat pozbawienia wolności.

Na rozprawie odwoławczej, prokurator oświadczył, że pokrzywdzony zmarł i złożył do akt sprawy opinię biegłego wydaną w sprawie nieletniego Borysa G. Wynikało z niej, iż bezpośrednią przyczyną zgonu pokrzywdzonego były obrażenia powstałe w wyniku pobicia z 10 kwietnia 2014 r. W tej sytuacji, powołując się na ujawnione w postępowaniu odwoławczym okoliczności, prokurator, popierając apelację, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zakwalifikowanie czynu oskarżonego z art. 156 § 3 k.k. i wymierzenie oskarżonemu kary 4 lat pozbawienia wolności.

Oceń zaistniałą sytuację.

2. Wobec Patryka T., którego prokurator oskarżył o popełnienie 3 przestępstw z art. 279 § 1 k.k., zastosowano tymczasowe aresztowanie. Podstawą stosowania tego środka zapobiegawczego była grożąca oskarżonemu surowa kara. Wyrokiem z dnia 29 lipca 2015 r., sąd uznał oskarżonego za winnego zarzucanych mu czynów i eliminując z ich opisu stwierdzenie o pokonaniu zabezpieczenia oraz ustalając, że stanowią one jedno przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., skazał Patryka T. na karę 3 lat pozbawienia wolności. Wobec tego, że oskarżony był tymczasowo aresztowany, sąd, powołując się na grożącą nadal oskarżonemu surową karę, postanowił o dalszym stosowaniu dotychczasowego środka zapobiegawczego przez okres kolejnych 6 miesięcy. Postanowienie zaskarżył obrońca oskarżonego, podnosząc, że z uwagi na górną granicę ustawowego zagrożenia przewidzianego za przestępstwo przypisane Patrykowi K., stosowanie wobec niego tymczasowego aresztowania nie jest dopuszczalne. Podniósł również, że przedłużenie aresztowania na okres aż 6 miesięcy pozostaje w sprzeczności z zasadą tymczasowości tego środka.

Czy zażalenie obrońcy oskarżonego jest zasadne?

3. Skazany Jakub T. w dniu 15 maja 2015 r. nadał w urzędzie pocztowym pismo skierowane do sądu okręgowego, w którym wniósł o odroczenie wykonania kary 3 lat pozbawienia wolności z uwagi na zły stan zdrowia. W dniu 20 maja 2015 r. Jakub T. został zatrzymany i osadzony w zakładzie karnym celem odbycia kary. Jeszcze tego samego dnia, skazany złożył w administracji zakładu karnego pismo kierowane do sądu penitencjarnego, a oznaczone jako „zażalenie na bezprawne pozbawienie wolności”. W uzasadnieniu podniósł, że w sytuacji gdy nie rozpoznano jego wniosku o odroczenie wykonania kary, wprowadzenie jej do wykonania było przedwczesne i czyniło przysługujące mu prawo do ubiegania się o odroczenie kary iluzorycznym. Jednocześnie wniósł o natychmiastowe wszczęcie wykonania kary.

Jakie znaczenie ma pismo skazanego? Oceń jego zasadność.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 8

1. Przed sądem rejonowym toczyło się postępowanie w sprawie Gerarda J., którego oskarżono o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione na szkodę Justyny J. – żony oskarżonego i Alicji J. – małoletniej córki oskarżonego (lat 12). Po przeprowadzeniu wszystkichawnioskowanych w akcie oskarżenia dowodów, w tym przesłuchaniu pokrzywdzonych, sąd dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłego lekarza sądowego i rozprawę odroczył z terminem z urzędu. Z uwagi zmianę składu sądu, spowodowaną przedłużającą się chorobą sędziego referenta, odroczoną rozprawę prowadzono od początku. Obecna na rozprawie pokrzywdzona Justyna J. oświadczyła, że w międzyczasie rozwiodła się z oskarżonym i nie chce wracać do przeszłości. Dlatego też, działając w swoim imieniu oraz imieniu małoletniej córki odmawia składania zeznań. W tej sytuacji Sąd odczytał zeznania złożone poprzednio przez Justynę J. i Alicję J., a także ujawnił sporządzoną w postępowaniu przygotowawczym obdukcję lekarską dotyczącą Justyny J.

Czy postępowanie sądu było prawidłowe?

2. W dniu 27 lipca 2015 r. do Sądu Rejonowego w O. wpłynął wniosek skazanego Janusza T. o wydanie wyroku łącznego, obejmującego skazania prawomocnymi wyrokami:
- Sądu Okręgowego w K. z dnia 15.03.2014 r. za przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. popełnione w dniu 15.09.2013 r. (III K 8/14) na karę 3 lat pozbawienia wolności,
  - Sądu Rejonowego w O. z dnia 15.05.2015 r. za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. popełnione w dniu 1.11.2010 r. (III K 15/14) na karę 2 lat pozbawienia wolności, którą z uwagi na zaliczenie okresu tymczasowego aresztowania odbył w całości.

Po uzyskaniu informacji o karalności, z których wynikało, że Janusz T. był w przeszłości skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 29.12.2010 r. za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. popełnione w dniu 15.08. 2010 r. (II K 449/10) na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności, przewodniczący wydziału zarządził przedstawić sprawę sędziemu referentowi celem podjęcia „stosownych czynności”.

Czy w realiach sprawy zachodzą warunki do wydania wyroku łącznego? Jakie czynności powinien podjąć sędzia referent?

3. W toku postępowania prowadzonego wobec nieletniego Alana P. (lat 15) ustalono, że nieletni dopuścił się czynu karalnego, stanowiącego wykroczenie z art. 124 k.w., a polegającego na uszkodzeniu tablicy z rozkładem jazdy. Wobec tego, że mimo stosowanych środków wychowawczych, nieletni, na przestrzeni ostatnich dwóch lat, takiego samego wykroczenia dopuścił pięciokrotnie, sąd orzekł umieszczenie Alana P. w zakładzie poprawczym. Powyższy wyrok zaskarżył obrońca nieletniego, zarzucając mu rażącą niewspółmierność zastosowanego środka i wnosząc o warunkowe zawieszenie umieszczenia nieletniego w zakładzie poprawczym.

Oceń trafność rozstrzygnięcia sądu i zarzutów środka odwoławczego.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 9

1. Grzegorz P. został skazany wyrokiem nakazowym za przestępstwo z art. 288 § 2 k.k. na 50 stawek dziennych grzywny po 20 złotych każda. Jednocześnie sąd orzekł przepadek użytego do popełnienia przestępstwa młotka, oraz nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego w kwocie 300 zł. Sprzeciw od tego wyroku wniósł jedynie oskarżony. Po przeprowadzeniu postępowania, sąd wydał wyrok, którym uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, z tą zmianą, że z jego opisu wyeliminował stwierdzenie dotyczące wypadku mniejszej wagi. Kwalifikując czyn oskarżonego z art. 288 § 1 k.k., skazał go na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrok ten zaskarżył oskarżony. W osobistej apelacji zarzucił mu rażącą niesprawiedliwość, wyrażającą się w „urągającym standardom cywilizowanego świata” pogarszaniu sytuacji skarżącego.

Oceń zasadność apelacji oskarżonego. Czy w wyroku nakazowym można orzec przepadek i nawiązkę?

2. W sprawie Piotra M. oskarżonego o czyn z art. 284 § 1 k.k. na dzień 20 sierpnia 2015 r. wyznaczono pierwszą rozprawę główną. Po wywołaniu sprawy oskarżonego, którego obecność na rozprawie głównej nie była obowiązkowa, przewodniczący, sprawdzając czy stawili się wszyscy wezwani i nie ma przeszkód do rozpoznania sprawy, stwierdził, nieobecność oskarżonego i pokrzywdzonego. Analizując treść adnotacji zamieszczonych na zwrotnych poświadczeniach odbioru zawiadomień o terminie rozprawy, ustalił, że korespondencję kierowaną do oskarżonego doręczono dorosłemu domownikowi - żonie oskarżonego, zaś przesyłka kierowana do pokrzywdzonego, pomimo dwukrotnego awizowania (w skrzynce pocztowej) nie została odebrana przez adresata.

Czy w tej sytuacji sąd może przystąpić do rozpoznawania sprawy?

3. Skazany Andrzej B. złożył wniosek o udzielenie przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności. Wniosek skazanego został umotywowany koniecznością podjęcia leczenia w warunkach wolnościowych. Na konieczność podjęcia takiego leczenia wskazywała dokumentacja lekarska dołączona przez skazanego do wniosku. Potwierdzało ją również aktualne świadectwo lekarskie sporządzone przez lekarza szpitala więziennego, w którym skazany był leczony. Prokurator uczestniczący w posiedzeniu w przedmiocie udzielenia przerwy oświadczył, że sprzeciwia się udzieleniu skazanemu przerwy i wniósł jednocześnie o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego lekarza sądowego. Sąd nie uwzględnił wniosku dowodowego prokuratora i udzielił skazanemu przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności na okres 3 miesięcy.

Kiedy skazany będzie mógł opuścić zakład karny i od kiedy będzie biegł okres przerwy?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 10

1. Andrzej K., oskarżony o popełnienie przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k., nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i konsekwentnie w toku całego procesu odmawiał składania wyjaśnień. Wobec tego, że pokrzywdzona – jedyny w tej sprawie świadek – skorzystała z prawa do odmowy składania zeznań, prokurator złożył wniosek o przesłuchanie w charakterze świadka funkcjonariusza Policji, który był pierwszą osobą rozmawiającą z pokrzywdzoną po zdarzeniu. Zgłaszając wniosek dowodowy, prokurator powołał się na notatkę urzędową sporządzoną przez wnioskowanego świadka. Z jej treści wynikało, że po wybudzeniu ze śpiączki farmakologicznej, pokrzywdzona przekazała rozpytującemu ją funkcjonariuszowi, że to oskarżony, w trakcie wywołanej przez siebie awantury, ugodził ją nożem. Obrońca oskarżonego wniósł o oddalenie wniosku prokuratora, twierdząc, że przeprowadzenie dowodu jest niedopuszczalne, gdyż naruszałoby bezwzględny zakaz zastępowania zeznań świadka treścią notatek urzędowych.

W jaki sposób i w jakiej formie powinien być rozstrzygnięty wniosek prokuratora?

2. Jan K. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w C. za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat oraz 50 stawek dziennych grzywny po 30 złotych każda. Wyrok ten zaskarżony został przez obrońcę oskarżonego, który zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych, wniósł o zmianę skarżonego orzeczenia i uniewinnienie oskarżonego. Uczestnicząc w rozprawie odwoławczej prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji, ale jednocześnie stwierdził, że wyrok sądu I instancji został wydany z oczywistą obrazą prawa materialnego. Nie zawiera bowiem obligatoryjnego orzeczenia o środku karnym w postaci zakazu prowadzenia pojazdów. Stąd też, powołując się na przepis art. 440 k.p.k., wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Jak postąpi sąd, jeżeli apelacja obrońcy okaże się bezzasadna? W jakich sytuacjach sąd odwoławczy uprawniony jest do orzekania niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów?

3. W pościgu za sprawcami włamania do agencji pocztowej funkcjonariusze Policji zatrzymali Janusza B. (lat 17) i Arkadiusza C. (lat 16). Ustalono, że obaj zatrzymani to wychowankowie domu dziecka, z którego uciekli przed dwoma miesiącami. Od tego czasu utrzymywali się z drobnych kradzieży w centrach handlowych i nocowali u różnych znajomych „na ogródkach działkowych”. Prokurator, uznając, że czyn karalny nieletniego pozostaje w ścisłym związku z czynem Janusza B., a dobro nieletniego nie stoi na przeszkodzie łącznemu prowadzeniu sprawy, wszczął śledztwo wobec obu zatrzymanych. Powołując się na przesłanki z art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k., prokurator wystąpił do sądu z wnioskiem o zastosowanie wobec Janusza B. tymczasowego aresztowania.

Analizując sytuację nieletniego, uznał, że również w przypadku Arkadiusza C. zachodzi uzasadniona obawa ukrycia się.

Wskaż środek tymczasowy, który należałoby zastosować wobec nieletniego, przesłanki jego stosowania oraz sąd właściwy do orzekania w tej kwestii.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 11

1. Adam N. został oskarżony o przestępstwo z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § k.k., polegające na tym, że w dniach 1 i 2 stycznia 2015 r., kilkakrotnie groził Alinie N. pozbawieniem życia, a z uwagi na wymachiwanie przez oskarżonego nożem, groźba ta wzbudziła u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę spełnienia. Ze względu na zachowanie oskarżonego na rozprawie, sąd powziął wątpliwości co do jego poczytalności i dopuścił dowód z opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów. Po przeprowadzeniu badania oskarżonego, biegli poinformowali sąd, że z uwagi na wyjątkowo rzadki charakter zaburzeń psychicznych stwierdzonych u oskarżonego, jednoznaczne wypowiedzenie się na temat jego poczytalności wymaga co najmniej 6 tygodniowej obserwacji w warunkach szpitalnych.

Jaki wpływ na dalszy tok postępowania będzie miało stanowisko biegłych?

2. Paweł P. oskarżony został o popełnienie przestępstwa z art. 177 § 1 k.k. Na rozprawie, oskarżony nie przyznał się do winy i wyjaśnił, że to nie on kierował samochodem, lecz jego zmarły brat. W tej sytuacji, prokurator wniósł o odczytanie oskarżonemu protokołu jego wyjaśnień, które złożył jako obwiniony w sprawie o wykroczenie z art. 87 § 1 k.w. W uzasadnieniu wniosku prokurator podniósł, że składając wyjaśnienia w tamtej sprawie oskarżony przyznał się do spowodowania wypadku.

Czy sąd może uwzględnić wniosek prokuratora?

3. W dniu 15 czerwca 2015 r. do sądu penitencjarnego wpłynął wniosek kuratora o odwołanie Fryderykowi G., skazanemu za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., warunkowego zwolnienia. W uzasadnieniu wniosku kurator podniósł, że w przypadku skazanego odwołanie warunkowego zwolnienia jest obligatoryjne, gdyż w okresie próby popełnił on umyślne przestępstwo z art. 157 § 2 k.k., za które został skazany na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat. W ślad za wnioskiem kuratora do sądu wpłynęło również pismo skazanego, w którym wskazał na brak podstaw do odwołania warunkowego zwolnienia. Podniósł, że sumiennie wykonuje wszystkie obowiązki, które zostały na niego nałożone, a przestępstwo, za które został skazany, było wynikiem sprzeczki z pracodawcą o zaległe wynagrodzenie i było ściągane z oskarżenia prywatnego. Termin posiedzenia w sprawie skazanego wyznaczono na 15 lipca 2015 r.

Jak w tej sytuacji postąpi sąd penitencjarny?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 12

1. Sąd odwoławczy, uznając, że apelacja prokuratora został przyjęta na skutek niezasadnego przywrócenia terminu, pozostawił ją bez rozpoznania. Wydane w tej sprawie postanowienie zostało zaskarżone przez prokuratora. Po zapoznaniu się z argumentami skarżącego, przewodniczący wydziału skierował sprawę na posiedzenie w przedmiocie rozważenia przychylenia się do zażalenia. Do składu orzekającego wyznaczył sędziów, którzy brali udział w wydaniu skarżonego postanowienia. Wydany na posiedzeniu postanowieniem, sąd uwzględnił zażalenie prokuratora i uchylił zaskarżone postanowienie.

Czy sąd odwoławczy mógł uwzględnić zażalenie? Czy sędziowie biorący udział w wydaniu wymienionych postanowień będą mogli uczestniczyć w rozpoznawaniu apelacji prokuratora?

2. Jan W. i Halina B. zostali oskarżeni o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. Wobec tego, że Jan W. był poszukiwany listem gończym, jego sprawę wyłączono do odrębnego rozpoznania i zawieszono postępowanie. Sprawa Haliny B. została prawomocnie zakończona. Po zatrzymaniu Jana W. i podjęciu postępowania, Halina B. została wezwana w jego sprawie w charakterze świadka. Zgłaszając się na wezwanie sądu, Halina B. oświadczyła, że chciałaby skorzystać prawa odmowy zeznań. Stwierdziła, iż Jan W. jest ojcem jej dziecka. Przyznała, że choć przez kilka miesięcy „chodziła” z oskarżonym, a nawet planowali ślub, to nigdy nie żyli ze sobą w konkubinacie. Ze względu na syna, który ma bardzo dobry kontakt z oskarżonym i na utrzymanie którego oskarżony łoży, nie chciałaby zeznawać w sprawie Jana W. i wnosi o zwolnienie jej z tego obowiązku.

Oceń zaistniałą sytuację.

3. Aleksander J. z powodu ważnych względów rodzinnych – konieczność zapewnienia opieki nad dziećmi (córka – 2 lata, syn – 4 lata) w czasie leczenia choroby nowotworowej żony, dwukrotnie korzystał z przerwy w wykonaniu kary 2 lat pozbawienia wolności. Łączny okres odroczenia wynosił 12 miesięcy. Po upływie 2 tygodni od powrotu do zakładu karnego, skazany skierował do sądu penitencjarnego wniosek o udzielenie mu przerwy w wykonaniu kary na okres 3 miesięcy. W jego uzasadnieniu podniósł, że na skutek nawrotu choroby, żona zmuszona jest podać się kolejnej chemioterapii.

Zaproponuj rozstrzygnięcie sądu.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 13

1. Wyrokiem sądu rejonowego z dnia 13 lipca 2015 r. Aleksy K. został skazany za ciąg przestępstw z art. 279 § 1 k.k. na karę 5 lat pozbawienia wolności. Oskarżony był tymczasowo aresztowany w tej sprawie od dnia 29 grudnia 2012 r. Ostatnim wydanym w tej kwestii postanowieniem z dnia 29 marca 2015 r., sąd apelacyjny – na wniosek sądu rejonowego – przedłużył stosowanie tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego do dnia 29 lipca 2015 r. Po złożeniu przez prokuratora wniosku o sprzędzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku, sąd rejonowy skierował sprawę na posiedzenie i w dniu 20 lipca 2015 r. wystąpił do sądu apelacyjnego o przedłużenie okresu tymczasowego aresztowania na okres dalszych 6 miesięcy. Uzasadniając wniosek, sąd rejonowy podniósł, że z uwagi na wysokość wymierzonej kary nadal aktualną jest przesłanka z art. 258 § 2 k.p.k. i dlatego dla zabezpieczenia dalszego toku postępowania koniecznym jest stosowanie izolacyjnego środka zapobiegawczego.

Czy sąd rejonowy postąpił prawidłowo?

2. Wyrokiem wydanym w sprawie Jana K., oskarżonego o czyn z art. 273 § 1 k.k., sąd rejonowy warunkowo umorzył postępowanie na okres próby 2 lat. Apelację od tego wyroku wywiódł prokurator. Zarzucając mu obrazę prawa materialnego, polegającą na zastosowaniu warunkowego umorzenia wobec sprawcy karanego uprzednio za przestępstwo umyślne, prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Obecny na rozprawie apelacyjnej oskarżony oświadczył, że zdaje sobie sprawę z zasadności apelacji, sam zresztą nie oczekiwał od sądu I instancji warunkowego umorzenia postępowania, lecz wnosił o wymierzenie mu grzywny. Po rozpoznaniu sprawy sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uznał oskarżonego za winnego zarzucanego mu czynu i odstąpił od wymierzenia kary, orzekając wobec niego świadczenie pieniężne w kwocie 2000 zł.

Czy prokurator i oskarżony rozważając wywiedzenie kasacji, mają ku temu podstawy?

3. Wiktor K. został prawomocnie skazany za przestępstwo z art. 216 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne. Wobec tego, że skazany nie podjął wykonywania wyznaczonej mu pracy, a z dokonanych w toku postępowania wykonawczego ustaleń wynikało, że po stronie skazanego nie zachodziły żadne obiektywne przeszkody w wykonaniu nałożonego na niego obowiązku, sąd zarządził mu wykonanie 3 miesięcy zastępczej kary pozbawienia wolności. Postanowienie zaskarżył skazany. W uzasadnieniu zażalenia podniósł, że w sytuacji gdy przestępstwo za które został skazany nie jest w ogóle zagrożone karą pozbawienia wolności, zarządzenie mu wykonania kary pozbawienia wolności było niedopuszczalne.

Oceń zasadność zażalenia skazanego.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 14

1. Postanowieniem z dnia 12 maja 2014 r., Sąd Rejonowy w K. nie uwzględnił zażalenia pokrzywdzonego i utrzymał w mocy postanowienie prokuratora o umorzeniu śledztwa w sprawie Jana S., któremu postawiono zarzut popełnienia przestępstwa z art. 151 k.k. W dniu 10 lipca 2015 r. pokrzywdzony skierował do Sądu Okręgowego w K wniosek o wznowienie postępowania zakończonych tym postanowieniem. W jego uzasadnieniu stwierdził, że po podjęciu studiów prawniczych dowiedział się, że sprawy o występki z art. 151 k.k., pomimo zagrożenia karą do 5 lat pozbawienia wolności, należą do właściwości rzeczowej sądu okręgowego. W tej sytuacji, w jego ocenie, zażalenie zostało rozpoznane przez sąd niższego rzędu niż sąd właściwy rzeczowo.

Oceń zaistniałą sytuację.

2. W sprawie Janusza H., oskarżonego o przestępstwo z art. 279 § 1 k.k., sąd rejonowy, odraczając rozprawę, postanowieniem z dnia 10 marca 2015 r. przedłużył stosowanie tymczasowego aresztowania na okres dalszych 6 miesięcy. Postanowienie nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się. W dniu 10 kwietnia 2015 r. obrońca oskarżonego, powołując się na przesłankę z art. 259 § 1 pkt 1 k.p.k. wniósł o uchylenie tymczasowego aresztowania. Postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2015 r. sąd nie uwzględnił wniosku obrońcy. W dniu 22 czerwca 2015 r. o zmianę tymczasowego aresztowania na poręczenie majątkowe wniósł oskarżony. Tak samo jak obrońca, oskarżony motywował swój wniosek złym stanem zdrowia. Postanowieniem z dnia 27 czerwca 2015 r. sąd rejonowy nie uwzględnił wniosku oskarżonego. W dniu 1 lipca 2015 r. do sądu rejonowego wpłynęło zażalenie oskarżonego na to postanowienie.

Czy zażalenie oskarżonego było dopuszczalne? Wskaż dalszy tok czynności wywołanych wniesieniem zażalenia.

3. W stosunku do nieletniego Zbigniewa K. umieszczonego w schronisku dla nieletnich prowadzone jest postępowanie w sprawie o czyn karalny z art. 158 § 2 k.k. W piśmie skierowanym do sądu rodzinnego, nieletni zwrócił się o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu. Stwierdził jednocześnie, że wprawdzie jego rodzice proponowali mu „wynajęcie dobrego adwokata”, lecz on nie potrzebuje ich pomocy i nie chce mieć z nimi „nic wspólnego”. Z informacji znajdujących się aktach sprawy wynika, że rodzice nieletniego prowadzą działalność gospodarczą, która przynosi im miesięczny dochód w kwocie ok. 100 000 zł.

Czy w tej sytuacji nieletni powinien korzystać z pomocy obrońcy z urzędu?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 15

1. Patryk K. został oskarżony o popełnienie przestępstwa z art. 284 § 1 k.k. Z uwagi na zachowanie oskarżonego na rozprawie – treść składanych wyjaśnień, sposób zadawania pytań przesłuchiwanym świadkom, sąd powziął wątpliwość co do jego poczytalności. W tej sytuacji wyznaczył oskarżonemu obrońcę z urzędu, dopuścił dowód z opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów i celem przeprowadzenia tego dowodu rozprawę odroczył. W przesłanej do sądu opinii biegli stwierdzili, że z powodu rozpoznanej choroby psychicznej, oskarżony w chwili czynu nie mógł rozpoznać jego znaczenia i pokierować swoim zachowaniem. W tym stanie rzeczy, sędzia referent skierował sprawę na posiedzenie, na którym sąd wydał postanowienie o umorzeniu postępowania.

Czy postępowanie sądu było prawidłowe?

2. Jan K. skierował do sądu okręgowego wnioski o zasądzenie odszkodowania w kwocie 500 000 zł i zadośćuczynienia w kwocie 300 000 zł z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania. Jednocześnie Jan K. zwrócił się do sądu o wyznaczenie mu pełnomocnika z urzędu. W związku z tym wnioskiem, prezes sądu wezwał wnioskodawcę, aby w terminie 7 dni, pod rygorem odmowy wyznaczenia pełnomocnika, uzupełnił wniosek i wykazał należycie, że nie jest w stanie ponieść kosztów ustanowienia pełnomocnika bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny. Wobec tego, że w określonym terminie wnioskodawca nie odpowiedział na wezwanie, zarządzeniem prezesa sądu odmówiono mu wyznaczenia pełnomocnika z urzędu. Po doręczeniu zarządzenia, Jan K. wniósł do sądu zażalenie na zarządzenie prezesa. Podniósł w nim, że decyzja prezesa jest niezasadna, gdyż według przepisów kodeksu karnego postępowanie w sprawach o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne tymczasowe aresztowanie jest wolne od kosztów sądowych.

Oceń zaistniałą sytuację?

3. Kamila J. (lat 19), w stosunku do której wykonywany jest środek w postaci umieszczenia w zakładzie poprawczym, została prawomocnie skazana za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat i została oddana pod dozór kuratora. Powołując się na fakt skazania na karę pozbawienia wolności, Kamila J. zwróciła się do sądu rodzinnego o umorzenie postępowania w przedmiocie środka poprawczego.

Czy wniosek nieletniej jest zasadny?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 16

1. Po uchyleniu wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania, pokrzywdzony, który wcześniej występował w sprawie jako powód cywilny wniósł przed otwarciem przewodu sądowego o dopuszczenie go do udziału w sprawie w charakterze oskarżyciela posiłkowego. Rozpoznając wniosek, sąd orzekł, że pokrzywdzony nie może brać udziału w procesie w charakterze oskarżyciela posiłkowego, gdyż jego wniosek został złożony po terminie. W terminie 7 dni pokrzywdzony złożył zażalenie na to postanowienie. Podniósł w nim, że zgodnie z informacją jaką uzyskał od adwokata, po uchyleniu wyroku, mógł wstąpić w prawa oskarżyciela posiłkowego.

Oceń zaistniałą sytuację.

2. Sąd rejonowy, rozpoznając wniosek prokuratora o zastosowanie wobec Gerarda K. podejrzanego o przestępstwo z art. 200 § 1 k.k. tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy, nie uwzględnił go. Jednocześnie postanowił zastosować wobec podejrzanego zakaz opuszczania kraju połączony z zatrzymaniem paszportu. W uzasadnieniu postanowienia sąd stwierdził, że przedstawione przez prokuratora dowody wprawdzie wskazują na duże prawdopodobieństwo popełnienia przez podejrzanego przestępstwa ale nie tego, które jest mu zarzucane, lecz czynu z art. 200 § 4 k.k. zagrożonego zaledwie karą do 3 lat pozbawienia wolności. Wobec tego, że podejrzany zamieszkuje na stałe w Niemczech, dla zapewnienia prawidłowego toku śledztwa koniecznym jest, aby do czasu jego zakończenia pozostawał w kraju i był do dyspozycji organów ścigania. Postanowienie zaskarżone zostało przez prokuratora. Skarżący zarzucił w nim sądowi, że orzekając w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania wykroczył poza swoje kompetencje. Nie był bowiem uprawniony do ingerowania w kwalifikację prawną czynu zarzucanego podejrzanemu, a właściwym do stosowania wolnościowych środków zapobiegawczych w postępowaniu przygotowawczym jest prokurator.

Oceń zasadność zażalenia prokuratora.

3. obrońca skazanego, którego wezwano do odbycia kary pozbawienia wolności, skierował do sądu wniosek o zawieszenie postępowania wykonawczego z powodu złego stanu zdrowia skazanego. Z dołączonej do wniosku dokumentacji lekarskiej wynikało, że skazany powinien poddać się skomplikowanemu zabiegowi chirurgicznemu, a następnie kilkumiesięcznej rehabilitacji. Obecny na posiedzeniu prokurator wniósł o nieuwzględnienie wniosku obrońcy skazanego, stwierdzając, że nie można orzekać o zawieszeniu postępowania, jeżeli nie wykorzystano wcześniej pełnego okresu odroczenia.

Zaproponuj rozstrzygnięcie sądu i jego uzasadnienie.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 17

1. Dokonując wstępnej kontroli aktu oskarżenia, przewodniczący wydziału w sądzie rejonowym stwierdził, iż z dołączonych do akt sprawy odpisów wyroków wynika jednoznacznie, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu działając w warunkach recydywy z art. 64 § 1 k.k. Tymczasem ani opis czynu zawartego w akcie oskarżenia ani jego kwalifikacja nie odzwierciedlały powrotu oskarżonego do przestępstwa. To samo dotyczyło również postanowienia o przedstawieniu zarzutów. W tej sytuacji przewodniczący wydziału zwrócił sprawę prokuratorowi celem usunięcia braków aktu oskarżenia w terminie 7 dni od daty prawomocności zarządzenia.

Oceń prawidłowość decyzji przewodniczącego. Wskaż sąd właściwy do rozpoznania zażalenia i określ jego skład.

2. Jan S. został skazany wyrokiem sądu rejonowego za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. na karę 2 lat pozbawienia wolności. Wyrok zaskarżony został wyłącznie apelacją obrońcy oskarżonego. Po rozpoznaniu sprawy sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok i przyjmując, że czyn oskarżonego stanowi przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. skazał go na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat. W terminie przewidzianym do wywiedzenia kasacji, do sądu odwoławczego wpłynęły kasacje sporządzone przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego i obrońcę oskarżonego. Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego zarzucił sądowi rażącą obrazę prawa materialnego, polegającą na błędnej wykładni znamienia „włamania”. Obrońca skazanego podniósł natomiast, że z uwagi na przyjętą przez sąd odwoławczy kwalifikację prawną czynu, postępowanie należało umorzyć z powodu przedawnienia karalności.

Czy w tej sytuacji wniesienie kasacji było dopuszczalne?

3. Dyrektor zamkniętego zakładu psychiatrycznego, w którym wykonywany jest środek zabezpieczający w stosunku do Artura Ż., przesłał do sądu pismo, w którym poinformował, że stan zdrowia umieszczonego w zakładzie psychiatrycznym nie uległ poprawie. Przeciwnie, jak to już wskazano we wcześniejszych opiniach, negatywne objawy choroby Artura Ż. nasilają się z wiekiem. Po odbyciu posiedzenia, na którym ujawniono akta sprawy, w tym ostatnie pismo dyrektora zakładu psychiatrycznego, a także wysłuchano stanowisk obrońcy i prokuratora, sąd orzekł o przedłużeniu stosowania środka zabezpieczającego na okres dalszych 6 miesięcy. Zażalenie na to postanowienie złożył obrońca skazanego. Podniósł w nim braki dowodowe postępowania, a w szczególności orzekanie o utrzymaniu detencji bez aktualnej opinii dwóch lekarzy psychiatrów.

Zaproponuj rozstrzygnięcie sądu odwoławczego i jego uzasadnienie.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 18

1. W sprawie Jacka G., oskarżonego o przestępstwo art. 279 § 1 k.k., na etapie wniosków składanych przed zamknięciem przewodu sądowego, obrońca oskarżonego wniósł o dopuszczenie dowodu z zeznań Kamila L., z którym oskarżony miał się dopuścić popełnienia zarzucanego mu przestępstwa. Uzasadniając wniosek, obrońca podniósł, że uzyskał informację że Kamil L, który się ukrywał i do tej pory nie został przesłuchany na okoliczności czynu oskarżonego, został zatrzymany. Obecny na rozprawie prokurator wniósł o oddalenie wniosku obrońcy, jako dotyczącego dowodu nieprzydatnego do rozstrzygnięcia sprawy. Stwierdził, że ze względu na to, iż prowadzi śledztwo w sprawie Kamila L., jest mu wiadome z urzędu, że Kamil L. nie przyznał się do zarzucanego mu czynu i odmówił składania jakichkolwiek wyjaśnień. Na potwierdzenie tego prokurator złożył do akt odpis protokołu przesłuchania Kamila L. Po wysłuchaniu stron sąd oddalił wniosek dowodowy obrońcy oskarżonego, jako zmierzający w sposób oczywisty do przedłużenia postępowania.

Oceń trafność postanowienia sądu. W jaki sposób, obrońca, negując zasadność oddalenia wniosku dowodowego, może je kwestionować?

2. Wyrokiem z dnia 10 maja 2015 r., Piotr M. został prawomocnie skazany za przestępstwo z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat. Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2015 r. sąd orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci przepadku na rzecz Skarbu Państwa kwoty 5.000 złotych, jako równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstwa. W uzasadnieniu postanowienia stwierdzono, że wobec tego, iż w wyroku nie zawarte zostało obligatoryjne rozstrzygnięcie o przepadku równowartości korzyści majątkowej, należało dokonać jego uzupełnienia. Postanowienie zaskarżył oskarżony. Podniósł w zażaleniu, że orzekanie środka karnego bez rozprawy i po prawomocnym zakończeniu sprawy jest niedopuszczalne. Dodał, iż czuje się „oszukany” przez sąd, bo gdyby wiedział, że skazanie będzie wiązało się z koniecznością wpłacenia tak dużej kwoty, to na pewno zaskarżyłby wyrok. Jest bowiem niewinny, a apelacji nie wnosił z uwagi na warunkowe zawieszenie kary.

Czy zażalenie oskarżonego jest zasadne?

3. Grzegorz B. w trakcie odbywania kary 6 lat pozbawienia wolności został prawomocnie skazany za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. na karę 180 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda. Wobec tego, że egzekucja grzywny okazała się bezskuteczna, sąd zarządził Grzegorzowi B. wykonanie kary zastępczej 3 miesięcy pozbawienia wolności. Zażalenie na to postanowienie złożył skazany. Domagając się zmiany zaskarżonego postanowienia i umorzenia grzywny, skazany podniósł, że zarządzenie kary zastępczej jest dla niego krzywdzące. Nie uchyla się przecież od uiszczenia grzywny. Nie spłaca jej z przyczyn od niego niezależnych i nie może ponosić konsekwencji tego, że zakład karny nie potrafi mu zapewnić zatrudnienia.

Oceń zasadność zażalenia skazanego.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 19

1. W dniu 5 stycznia 2015 r. skazany Wojciech K. złożył w Sądzie Rejonowym w B. wniosek o wydanie wyroku łącznego i wymierzenie mu kary łącznej grzywny w miejsce grzywien orzeczonych wyrokami tego sądu z dnia 10 stycznia 2010 r. (100 stawek po 20 zł) i z dnia 8 marca 2010 r. (50 stawek po 30 zł). Zwracając się o dane o karalności, sąd ustalił, że Wojciech K. został skazany również wyrokami:

- Sądu Rejonowego w B. z dnia 12 kwietnia 2014 r. za czyn z art. 279 § 1 k.k., popełniony w dniu 1 maja 2013 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat,
- Sądu Rejonowego w S. z dnia 11 lutego 2015 r. za czyn z art. 279 § 1 k.k., popełniony w dniu 1 kwietnia 2014 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat.

Na rozprawie skazany oświadczył, że z uwagi na to, że komornik wyegzekwował już obydwie grzywny cofa wniosek o wydanie wyroku łącznego. Sąd nie wypowiadając się w tej kwestii, wydał wyrok łączny, w którym w miejsce kar pozbawienia wolności wymierzył skazanemu karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz umorzył postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym kar jednostkowych grzywny.

Czy sąd postąpił prawidłowo?

2. Artur Ż. w osobistej apelacji od wyroku sądu rejonowego, którym został skazany za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. na karę roku pozbawienia wolności, stwierdził, że „zaskarża wyrok w zakresie orzeczonej kary i zarzuca mu rażącą surowość, wyrażającą się w orzeczeniu kary bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, wyłącznie w oparciu o niewiarygodne zeznania pokrzywdzonej i bez uwzględniania tła konfliktu. obrońca ustanowiony przez oskarżonego dopiero na etapie postępowania odwoławczego, popierając na rozprawie apelacyjnej osobistą apelację oskarżonego, oświadczył jednoczenie, iż uzupełnia ją o zarzut obrazy art. 7 k.p.k., poprzez dowolną i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę materiału dowodowego, a przede wszystkim zeznań pokrzywdzonej.

Czy w realiach sprawy sąd odwoławczy będzie zobowiązany do rozważenia zarzutu obrońcy?

3. Nieletni Grzegorz K. (lat 18), wobec którego wykonywany jest środek w postaci umieszczenia w zakładzie poprawczym, został skazany za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Po uprawomocnieniu się wyroku Grzegorz K. zwrócił się do sądu w wnioskiem o umożliwienie mu realizacji obowiązku wykonywania pracy w zakładzie poprawczym, w którym przebywa. Podniósł, że w czasie wolnym od zajęć, mógłby wykonywać na rzecz zakładu prace porządkowe wskazane przez dyrektora.

Oceń zasadność wniosku skazanego.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 20

1. obrońca z urzędu, który został wyznaczony skazanemu w postępowaniu kasacyjnym, poinformował sąd odwoławczy, że nie stwierdził podstaw do wywiedzenia kasacji, czemu dał wyraz w sporządzonej przez siebie opinii. Prezes sądu odwoławczego powiadomił o zaistniałej sytuacji skazanego i poinformował go o możliwości wniesienia kasacji przez obrońcę ustanowionego z wyboru. W odpowiedzi na pismo prezesa, skazany, stwierdzając, że nadal jest pozbawiony wolności i nie ma środków na opłacenie adwokata, wniósł o wyznaczenie nowego obrońcy z urzędu. Dodał też, że wyznaczony mu wcześniej obrońca był niekompetentny i oceniając istnienie podstaw do wywiedzenia kasacji, zignorował wskazówki i uwagi skazanego.

Czy w tej sytuacji sąd powinien wyznaczyć skazanemu innego obrońcę?

2. W sprawie Pawła G., oskarżonego o przestępstwo z art. 197 § 3 pkt 2 k.k., przesłuchano w postępowaniu przygotowawczym pokrzywdzoną Marię Z. (lat 14) w trybie art. 185a § 1 k.p.k. Wydany w tej sprawie wyrok, którym skazano Pawła G. za zarzucane mu przestępstwo został uchylony na skutek apelacji obrońcy, a sprawa oskarżonego została przekazana sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Na rozprawie, po odczytaniu protokołu zeznań pokrzywdzonej, obrońca oskarżonego wniósł o ponowne przesłuchanie pokrzywdzonej. Uzasadniając swój wniosek, obrońca podniósł, że z uwagi na długotrwałość toczącego się postępowania pokrzywdzona przed dwoma tygodniami ukończyła 17 lat, a zatem ustały okoliczności uzasadniające ograniczanie praw oskarżonego z powodu zapewnienia pokrzywdzonej szczególnej ochrony. Ponadto brak zapisu obrazu i dźwięku przesłuchania pokrzywdzonej w postępowaniu przygotowawczym nie pozwala na pełną i jednoznaczną ocenę wartości zgromadzonego przed laty materiału dowodowego.

Oceń zasadność wniosku obrońcy.

3. Arkadiusz K. został skazany za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Zawieszając skazanemu warunkowo wykonanie orzeczonej kary na okres próby 4 lat, sąd zobowiązał go na podstawie przepisu art. 72 § 2 k.k. do naprawienia wyrządzonej szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 5000 zł. Wyrok uprawomocnił się 10 czerwca 2015 r. W dniu 15 czerwca 2015 r. pełnomocnik pokrzywdzonego skierował do sądu wniosek o nadanie wyrokowi klauzuli wykonalności w zakresie obowiązku naprawienia szkody.

Jakie czynności podejmie w tej sprawie podejmie sąd?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 21

1. Oskarżyciel prywatny skierował do sądu akt oskarżenia przeciwko Janowi K, zarzucając mu popełnienie przestępstwa z art. 157 § 2 k.k. Na pierwszą wyznaczoną w tej sprawie rozprawę nie stawił się oskarżony. Ustalono, że kierowane do niego zawiadomienie odebrała jego matka. Ujawniono również jej pismo, w którym informowała sąd, że oskarżony wyjechał do Niemiec, gdzie podjął pracę i nie zamierza już wracać do kraju. W tej sytuacji oskarżyciel prywatny zwrócił się do sądu o wydanie europejskiego nakazu aresztowania.

Oceń zaistniałą sytuację procesową. Czy w tej sprawie dopuszczalnym było wydanie ENA?

2. Po dokonaniu wstępnej kontroli aktu oskarżenia, prezes sądu okręgowego skierował sprawę Artura Ż. oskarżonego o popełnienie przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na posiedzenie w przedmiocie wydania postanowienia o niewłaściwości sądu. Sąd okręgowy, uznając, że opis czynu zarzucanego oskarżonemu wskazuje jednoznacznie, że podstawę oskarżenia stanowi zachowanie wyczerpujące znamiona z art. 157 § 1 k.k., stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową i sprawę przekazał sądowi rejonowemu. Po przeprowadzeniu dowodów zawnioskowanych w akcie oskarżenia oraz uzyskaniu uzupełniającej opinii lekarskiej, sąd rejonowy, powołując się na wyniki postępowania dowodowego wskazujące na realizację przez oskarżonego zamiaru popełnienia przestępstwa z art. 148 § 1 k.k., stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę sądowi okręgowemu. Postanowienie zaskarżył obrońca. Zarzucił mu naruszanie zasady *ne bis in idem*, w sytuacji gdy kwestia kwalifikacji prawnej czynu oskarżonego został już przesądzona orzeczeniem sądu wyższej instancji, które dla sądu rejonowego było wiążące.

Oceń zasadność zażalenia obrońcy oskarżonego.

3. Jakub B. został skazany na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat oraz 100 stawek dziennych grzywny po 20 złotych każda. Wykonując wyrok, sąd wezwał skazanego do uiszczenia grzywny w terminie 30 dni. Przed upływem tego terminu Jakub B. zwrócił się do prezesa sądu o umorzenie grzywny. W uzasadnieniu wniosku podniósł, że jest osobą niepełnosprawną, utrzymującą żonę i czworo małoletnich dzieci, a jedynym jego dochodem jest renta socjalna. Nie posiada żadnego majątku, zaś mieszkanie jest zadłużone. Wskazywane we wniosku okoliczności skazany potwierdził odpowiednimi zaświadczeniami. W odpowiedzi na pismo prezes sądu poinformował skazanego, że nie uwzględnił jego wniosku, gdyż jest przedwczesny. Warunkiem umorzenia grzywny jest bezskuteczność egzekucji, a ta nie została jeszcze wdrożona.

Czy prezes sądu postąpił prawidłowo?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,
POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 22

1. Janusz H., Grzegorz W. i Andrzej P., zostali oskarżeni o popełnienie przestępstwa z art. 158§1 k.k. (udział w pobiciu). Oskarżeni, którzy w postępowaniu przygotowawczym konsekwentnie nie przyznawali się do winy i odmawiali składania wyjaśnień, ustanowili tego samego obrońcę. Na rozprawie Janusz H. i Grzegorz W. nie przyznali się do winy i odmówili składania wyjaśnień. Oskarżony Andrzej P. stwierdził natomiast, że przyznaje się do winy, lecz odmawia jakichkolwiek wyjaśnień. W tej sytuacji sąd stwierdził sprzeczność interesów oskarżonych Janusza H., Grzegorza W. oraz Andrzeja P. i określił im termin 14 dni do ustanowienia nowych obrońców. Postanowienie zaskarżył w imieniu Janusza H. i Grzegorza W. ich obrońca, podnosząc, że między tymi oskarżonymi nie występuje żadna sprzeczność interesów i brak powodów, dla których nie mogliby korzystać z pomocy dotychczasowego obrońcy.

Czy zażalenie obrońcy jest zasadne?

2. Paweł K. został skazany za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. polegające na tym, że 1 stycznia 2014 r. w. S., działając w warunkach recydywy specjalnej, po uprzednim wyłamaniu zamka w drzwiach balkonowych, dostał się do mieszkania Krystyny K. skąd zabrał w celu przewłaszczenia pieniądze w kwocie 3000 zł. Wyrok został zaskarżony przez prokuratora, który zarzucił mu rażącą niewspółmierność kary, przejawiającą się w braku orzeczenia grzywny. Formułując taki zarzut, prokurator wniósł o zmianę wyroku i orzeczenie obok kary pozbawienia wolności 200 stawek dziennych grzywny po 20 zł każda. Sąd odwoławczy, nie uwzględniając apelacji prokuratora zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uzupełnił podstawę prawną skazania o przepis art. 64 § 1 k.k., a w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Oceń trafność rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego.

3. Manfred C., zamieszkujący na stałe w Częstochowie, został skazany wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Wykonanie kary warunkowo zawieszono skazanemu na okres próby 5 lat i oddano go pod dozór kuratora. W okresie próby skazany popełnił przestępstwo z art. 284 § 1 k.k., za które wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnowie został skazany na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Wskaż sąd właściwy do zarządzenia wykonania kary.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 23

1. Oskarżony Jakub S. na jednej z kolejnych wyznaczonych w sprawie rozpraw złożył wniosek o wyłączenie sędziego. W jego uzasadnieniu podniósł, że obawia się zemsty sędziego. Wskazał, iż prowadzący sprawę sędzia orzekał w innej jego sprawie, wydając wyrok skazujący. Od tego wyroku oskarżony wniósł apelację, zarzucając sądowi niekompetencję i wytykając mu wiele uchybień. Sąd odwoławczy podzielił zarzuty apelacji i na rozprawie, która odbyła się w okresie ostatniego odroczenia rozprawy w niniejszym postępowaniu, uchylił zaskarżony wyrok. W tej sytuacji jest przekonany, że sędzia będzie chciał się „odegrać na nim”. Prokurator wniósł o oddalenie wniosku gdyż został złożony już po otwarciu przewodu sądowego i zmierza do przewlekłości postępowania.

Oceń zaistniałą sytuację i wskaż procesowe następstwa zgłoszenia wniosku.

2. Przed sądem rejonowym toczy się postępowanie przeciwko oskarżonemu, któremu zarzucono popełnienie przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. Na etapie narady nad wyrokiem, orzekający w sprawie sędzia doszedł do przekonania, że oskarżony nie tylko używał przemocy, jak to przyjęto w akcie oskarżenia ale posługiwał się w trakcie rozboju metalowym prętem, który należy uznać za inny podobnie niebezpieczny przedmiot w rozumieniu art. 280 § 2 k.k.

Jak w tej sytuacji powinien postąpić sąd?

3. Kamil J. został skazany na karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat oraz 100 stawek dziennych grzywny po 20 złotych każda. Tym samym wyrokiem orzeczono wobec niego przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa w kwocie 20 000 zł. Obciążono go również kosztami sądowymi, obejmującymi wydatki w kwocie 5300 zł i opłatę w wysokości 700 zł. Po uprawomocnieniu się wyroku Kamil J. zwrócił się do sądu o rozłożenie tych należności (łącznie 28000 zł) na 56 miesięcznych rat. W uzasadnieniu swojego wniosku wskazał, że zaspokajając wyłącznie podstawowe potrzeby swojej rodziny, nie jest możliwym, aby odłożył miesięcznie więcej niż 500 zł.

Czy jest możliwym uwzględnienie wniosku skazanego? Zaproponuj orzeczenie sądu i jego uzasadnienie.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 24

1. W sprawie Barbary K., której zarzucono popełnienie przestępstwa z art. 291 § 1 k.k., obrońca oskarżonej, we wnioskach składanych przed otwarciem przewodu sądowego, wniósł o zawieszenie postępowania z uwagi na to, że nie została jeszcze zakończona prawomocnie sprawa Jan S., od którego oskarżona miała nabywać skradzione przedmioty. Obrońca podniósł, że według informacji, które uzyskał, Jan S. jest poszukiwany listem gończym, a postępowanie w jego sprawie zostało zawieszone. Stwierdził też, że ze względu na charakter czynu zarzucanego oskarżonej, rozstrzygnięcie w sprawie Jana S., który nie przyznał się do zarzucanego mu przestępstwa, będzie decydowało o możliwości pociągnięcia do odpowiedzialności karnej Barbary K.

Oceń zasadność wniosku obrońcy. Jaką decyzję w tej sprawie podejmie sąd i czy będzie ona zaskarżalna?

2. Powołując się na zawilość sprawy, sąd odroczył wydanie wyroku w sprawie Rafała K. i Olafa G. na okres 5 dni, o czym poinformował obecnych na rozprawie: prokuratora, oskarżyciela posiłkowego, oskarżonych oraz obrońcę oskarżonego Rafała K. O terminie publikacji sąd nie powiadomił nieobecnego na rozprawie obrońcy oskarżonego Olafa G. Nie zarządził również doprowadzenia oskarżonego Rafała K., który w tej sprawie był tymczasowo aresztowany. Na publikację wyroku stawiał się wyłącznie oskarżony Olaf G.

Jak w tej sytuacji powinien postąpić sąd? Określ termin, w którym poszczególni uprawnieni będą mogli złożyć wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku.

3. W sprawie Wojciecha P., skazanego za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k., kurator wniósł o zarządzenie wykonania kary, gdyż skazany w okresie próby popełnił przestępstwo z art. 157 § 1 k.k., za które został skazany na bezwzględna karę pozbawienia wolności. Po odbyciu posiedzenia, na które nie stawiał się prawidłowo zawiadomiony skazany, sąd zarządził wykonanie kary. Postanowienie zaskarżył Wojciech P. Wniósł nim o uchylenie skarżonego orzeczenia, gdyż w toczącym się postępowaniu występował bez obrońcy. Na posiedzeniu sądu odwoławczego, prokurator wniósł o utrzymanie zaskarżonego postanowienia w mocy, podnosząc, że w postępowaniu wykonawczym nie ujawniły się żadne okoliczności nasuwające wątpliwości co do poczytalności skazanego.

Czy zażalenie skazanego jest zasadne?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 25

1. Uznając, że wymaga tego interes społeczny, prokurator wszczął postępowanie a następnie oskarżył Leszka K. o przestępstwo z art. 216 § 1 k.k. polegające na tym, że w dniu 12 maja 2014 r. na lekcji historii w III klasie liceum ogólnokształcącego znieważył nauczycielkę Halinę. J w ten sposób, że w obecności innych uczniów opluł ją. Na rozprawę wyznaczoną w tej sprawie oprócz oskarżonego i pokrzywdzonej stawili się również w charakterze publiczności dyrektor szkoły, w której pracuje pokrzywdzona oraz koledzy oskarżonego. Po wywołaniu sprawy pokrzywdzona wniosła o wyłączenie jawności rozprawy i wydalenie z sali rozpraw osób towarzyszących oskarżonemu, gdyż ich zachowanie przed salą rozpraw świadczyło o tym, że przyszli do sądu tylko po to, aby „dobrze się bawić”. Oskarżony oświadczył natomiast, iż domaga się uczciwego i jawnego procesu, a gwarantuje mu to obecność na sali publiczności.

Oceń zaistniałą sytuację.

2. Rozpoznając sprawę Jana K. i Zbigniewa B., których oskarżono o popełnienie przestępstwa z art. 258 § 1 k.k., przewodniczący w dniu 6 kwietnia 2015 r. przerwał rozprawę do dnia 30 kwietnia 2015 r. Z uwagi na ewakuację, zarządzoną w związku z anonimową informacją o podłożeniu ładunku wybuchowego w budynku sądu, odwołano rozprawę wyznaczoną na dzień 30 kwietnia 2015 r., wyznaczając nowy termin rozprawy na dzień 8 maja 2015r. Obaj doprowadzeni na rozprawę w tym dniu oskarżeni, powołując się na przekroczenie terminu przerwy, którego skutkiem jest uznanie rozprawy za odroczoną, wniesli o prowadzenie rozprawy od początku.

Jak w tej sytuacji powinien postąpić sąd?

3. Nieletni Janusz L. (lat 18) został warunkowo zwolniony z zakładu poprawczego. W okresie próby, który ustalono na 2 lata, Janusz L. dopuścił się przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. Za przestępstwo to został prawomocnie skazany na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat.

Czy wydany wyrok skazujący będzie miał wpływ na sytuację nieletniego?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 26

1. Pokrzywdzony, wnosząc do sądu rejonowego subsydiarny akt oskarżenia, zarzucił oskarżonemu popełnienie przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. Po przeprowadzeniu całego postępowania dowodowego, sąd zamknął przewód sądowy i udzielił głosu stronom. Zabierając głos, oskarżyciel subsydiarny oświadczył, że odstępuje od oskarżenia i cofa wniesiony akt oskarżenia. Odnosząc się do stanowiska oskarżyciela subsydiarnego, oskarżony stwierdził, że w sytuacji gdy upór oskarżyciela zmarnował mu dwa lata życia, a na skutek bezpodstawnego oskarżenia uchodzi wśród sąsiadów za „złodzieja” domaga się zakończenia procesu i wydania wyroku uniewinniającego.

Jaki skutek ma odstąpienie oskarżyciela od oskarżenia? Jak potoczy się postępowanie w tej sprawie?

2. Wyrokiem sądu rejonowego umorzono warunkowo postępowanie wobec Janusza C. o czyn art. 288 § 2 k.k. Apelację od tego wyroku wywiódł jedynie prokurator. Zaskarżając wyrok na niekorzyść oskarżonego, apelujący zarzucił mu błędne ustalenie, że właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia oskarżonego uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego. Sąd odwoławczy, uwzględniając apelację prokuratora, uchylił wyrok i przekazał sprawę sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. We wskazaniach co dalszego postępowania, zalecił sądowi rejonowemu zwrócenie się o wywiad kuratora i wnikliwe rozważenie całokształtu okoliczności dotyczących osoby oskarżonego. Po przeprowadzeniu pełnego postępowania dowodowego, sąd rejonowy umorzył postępowanie, uznając, że społeczna szkodliwość czynu oskarżonego była znikoma. Zaskarżając ten wyrok, prokurator zarzucił sądowi I instancji obrazę prawa procesowego, polegającą na orzekaniu poza granicami przekazania.

Czy zarzut podniesiony w apelacji prokuratora może być skuteczny?

3. Dyrektor zakładu karnego, w którym Jan W. odbywa karę 3 lat pozbawienia wolności skierował do sądu penitencjarnego wniosek o udzielenie skazanemu warunkowego przedterminowego zwolnienia. Sąd penitencjarny, powołując się na to, że od wydania postanowienia, którym nie uwzględniono wniosku obrońcy skazanego o warunkowe zwolnienie upłynęło dopiero 2 miesiące, umorzył postępowanie wszczęte na wniosek dyrektora zakładu karnego.

Oceń trafność rozstrzygnięcia sądu penitencjarnego. Czy jest ono zaskarżalne?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 27

1. Andrzej B. został skazany wyrokiem sądu rejonowego za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. na karę roku pozbawienia wolności. Wyrok w zakresie orzeczenia o winie zaskarżył osobistą apelacją oskarżony. Apelację wywiódł również prokurator, który zaskarżył wyrok na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej kary. Na rozprawie apelacyjnej, na którą nie stawił się obrońca z urzędu oskarżonego, Andrzej B. oświadczył, iż cofa wniesioną przez siebie apelację.

Czy oskarżony mógł skutecznie cofnąć apelację? Jak w tej sytuacji powinien postąpić sąd?

2. Grzegorz W. został skazany prawomocnym wyrokiem sądu rejonowego z dnia 2 czerwca 2012 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat. Wobec tego, że skazany uchylał się od wykonania nałożonego na niego tym wyrokiem obowiązku naprawienia szkody, postanowieniem z dnia 6 maja 2015 r. zarządzono mu prawomocnie wykonanie kary pozbawienia wolności. W dniu 10 czerwca 2015 r. skazany skierował do sądu wniosek o zaliczenie mu na poczet zarządzonej kary pozbawienia wolności okresu tymczasowego aresztowania w sprawie, w której postanowieniem prokuratora z dnia 3 stycznia 2013 r. umorzono prawomocnie śledztwo, w którym był tymczasowo aresztowany od 25 lipca 2012 r. do 3 stycznia 2013 r.

Czy wniosek skazanego jest zasadny. Jakie warunki muszą być spełnione, aby można zaliczyć na poczet orzeczonej kary tymczasowe aresztowanie w innej sprawie?

3. Krzysztof J. został skazany wyrokiem sądu rejonowego za przestępstwo z art. 288 § 2 k.k. na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności z poleceniem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 25 godzin w stosunku miesięcznym. Orzeczono również obowiązek naprawienia szkody poprzez wpłacenie na rzecz pokrzywdzonego kwoty 1000 zł. Po odbyciu połowy kary, skazany skierował do sądu pismo oznaczone jako „prośba o warunkowe zwolnienie z reszty kary”. Skazany podniósł w nim, że naprawił szkodę, uiścił koszty sądowe, a wyznaczoną mu pracę wykonuje z pełnym zaangażowaniem. Wobec tego, że nigdy wcześniej nie miał konfliktu z prawem i zrozumiał naganność swojego czynu, uważa, iż okres odbytej dotychczas kary był wystarczający do osiągnięcia stawianych przed nią celów.

Jak będzie przebiegał dalszy tok postępowania? Zaproponuj rozstrzygnięcie sprawy.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,
POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 28

1. W dniu 10 czerwca 2015 r. obrońca skazanego Jana K. złożył w Sądzie Okręgowym w R. wniosek o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 20 lipca 2009 r., którym skazano Jana K. za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Jako podstawę wznowienia wnioskodawca wskazał ujawnienie się nowych dowodów wskazujących na to, że skazany nie popełnił przestępstwa. Podniósł, że dopiero po odbyciu przez skazanego wymierzonej mu kary, była żona powiedziała mu, że za namową policjantów złożyła w jego sprawie fałszywe zeznania i bezpodstawnie pomówiła go o znęcanie się nad nią. Celem wykazania tej okoliczności obrońca skazanego wniósł o przeprowadzenie w postępowaniu wznowieniowym dowodu z zeznań byłej żony skazanego. Sąd Okręgowy, nie przesłuchując świadka, wniosek o wznowienie oddalił.

Czy decyzja sądu była słuszna?

2. W sprawie Marka K. podejrzanego o popełnienie przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. prokurator skierował do sądu wniosek o umorzenie postępowania karnego i orzeczenie wobec podejrzanego środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym. Sąd po przeprowadzeniu rozprawy i wysłuchaniu biegłych ustalił, że choć podejrzany dopuścił się zarzucanego mu czynu, działając w warunkach wyłączonej poczytalności, to ze względu na postępy w leczeniu nie zachodzi wysokie prawdopodobieństwo popełnienia ponownie czynu o znacznej społecznej szkodliwości. W tym stanie rzeczy sąd na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. umorzył postępowanie, a w pozostałym zakresie wniosek prokuratora oddalił.

Czy sąd postąpił prawidłowo?

3. Dyrektor zakładu poprawczego został poinformowany przez jednego z wychowawców, że w trakcie awantury wywołanej przez grupę wychowanków podczas zajęć na świetlicy, nieletni Borys R. (lat 16) i Alan C. (lat 18) dokonali zniszczenia telewizora o wartości 1000 zł, wyrzucając go przez okno.

Jakie czynności w tej sprawie powinien podjąć dyrektor zakładu karnego? Jakie skutki dla sytuacji obu wychowanków może mieć zaistniałe zdarzenie?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 29

1. Oskarżony Jacek W. oraz jego obrońca złożyli w terminie wnioski o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 12 maja 2015 r. Sporządzone uzasadnienie wyroku zostało w dniu 10 czerwca 2015 r. doręczone obrońcy oskarżonego, zaś oskarżony awizowaną przesyłkę zawierającą uzasadnienie wyroku odebrał w dniu 19 czerwca 2015 r. W dniu 3 lipca 2015 r. w biurze podawczym Sądu Rejonowego w K. oskarżony złożył sporządzoną i podpisaną przez siebie apelację. W dniu 10 lipca 2015 r. wpłynęła do tego sądu apelacja obrońcy oskarżonego nadana w urzędzie pocztowym w dniu 3 lipca 2015 r.

Jak w tej sytuacji potoczy się postępowanie międzyinstancyjne?

2. W sprawie Grzegorza R. oskarżonego o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy psychiatrów w celu wydania opinii o stanie zdrowia psychicznego oskarżonego. Na zgłoszony przez biegłych wniosek sąd powołał do udziału w wydaniu opinii wskazanego przez nich biegłego psychologa. Ze złożonej przez biegłych opinii wynikało, że oskarżony miał w chwili czynu zachowaną poczytalność. W toku postępowania przed sądem I instancji żadna ze stron nie kwestionowała tej opinii. Wydany w tej sprawie wyrok skazujący zaskarżony został apelacją obrońcy oskarżonego. Zarzucając mu obrazę prawa procesowego, apelujący podniósł, że orzekając o winie oskarżonego, sąd oparł się na niemiarodajnej i nieobiektywnej opinii biegłych. Biegłym psychologiem biorącym udział w wydaniu opinii była bowiem córka jednego z opiniujących lekarzy psychiatrów.

Oceń zasadność apelacji obrońcy oskarżonego.

3. Mateuszowi K. w dniu 16 sierpnia 2013r. wprowadzono do wykonania dwie kary pozbawienia wolności – 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 1 roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności. Z uwagi na konieczność przeprowadzenia leczenia w warunkach wolnościowych, w dniu 10 października 2013 r. Mateuszowi K. udzielono przerwy w odbywaniu kary na okres 6 miesięcy. W dniu 10 kwietnia 2014 r. skazany zgłosił się do zakładu karnego celem odbycia reszty kary. Wobec pogarszającego się stanu zdrowia skazanego, w dniu 10 września 2014 r. z powodu ciężkiej choroby udzielono mu ponownie przerwy w odbywaniu kary na okres 8 miesięcy. W dniu 4 maja 2015 r. skazany złożył wniosek o udzielenie mu warunkowego zwolnienia. Powołując się na swój stan zdrowia, wymagający stałego leczenia, podniósł, że ze względu na okres odbytej kary i długość udzielonej mu przerwy nabył uprawnienia do warunkowego zwolnienia.

Czy możliwym jest uwzględnienie wniosku skazanego?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 30

1. W dniu 15 czerwca 2015 r. do Sądu Rejonowego w O., który prawomocnym wyrokiem z dnia 10 maja 2014 r. skazał Janusza R. za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. na karę 2 lat pozbawienia wolności, wpłynął sporządzony przez skazanego wniosek o wznowienie postępowania. Skazany podniósł w jego uzasadnieniu, że o wydanym wyroku dowiedział się dopiero w dniu 8 czerwca 2015r., gdy po osadzeniu w zakładzie karnym do odbycia innej kary zapoznawał się z obliczeniem kary. Przewodniczący wydziału, analizując akta sprawy, stwierdził, że skazany faktycznie nie był obecny na rozprawie w dniu wydania wyroku. Rozprawa ta była wcześniej odroczone, a wysłane do Janusza R. zawiadomienie o jej terminie zostało uznane za doręczone, gdyż skazany, nie podając nowego adresu, zmienił miejsce zamieszkania.

Czy w sprawie skazanego zachodzą przesłanki do wznowienia postępowania? Jakie dalsze czynności zostaną podjęte w tej sprawie?

2. Grażyna K., oskarżona o popełnienie przestępstwa z art.13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., została skazana za przestępstwo z art. 157 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności. Wyrok sądu pierwszej instancji zaskarżył na niekorzyść oskarżonej prokurator. Apelujący zarzucił wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu, że zachowanie oskarżonej nie było nakierowane na dokonanie zaboru mienia. Stawiając taki zarzut, prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez zakwalifikowanie czynu oskarżonej z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i wymierzenie jej kary 3 lat pozbawienia wolności. Rozpoznając sprawę, sąd odwoławczy doszedł do przekonania, że apelacja prokuratora jest słuszna.

Jakie orzeczenie w tej sytuacji wyda sąd odwoławczy i dlaczego?

3. Zbigniew K., korzystając z przerwy w wykonywaniu kary pozbawienia wolności, złożył wniosek o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia reszty kary. Jednocześnie wniósł o wstrzymanie wykonania kary, gdyż powrót do zakładu karnego spowodowałby utratę zdobytego z trudem zatrudnienia. Przed wyznaczeniem posiedzenia w przedmiocie warunkowego zwolnienia, sąd penitencjarny orzekł o nieuwzględnieniu wniosku skazanego o wstrzymanie wykonania kary. Zażalenie na to postanowienie złożył skazany. Domagając się jego uchylecia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, podniósł, że skarżone postanowienie nie zawiera żadnego uzasadnienia, co nie pozwala na skontrolowanie motywów, którymi kierował się sąd I instancji.

Oceń zasadność zażalenia skazanego i wskaż dalszy tok postępowania.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 31

1. Sąd okręgowy nie uwzględnił wniosku prokuratora o przedłużenie wobec Wacława C. podejrzanego o popełnienie przestępstwa z art. 280 § 2 k.k. tymczasowego aresztowania na okres dalszych 3 miesięcy. Zażalenie na to postanowienie złożył prokurator. Sąd apelacyjny, uwzględniając częściowo zażalenie prokuratora, zmienił zaskarżone postanowienie i przedłużył okres stosowania wobec podejrzanego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania na dalsze 2 miesiące. Zażalenie na to postanowienie złożył podejrzany, który zanegował istnienie przesłanek stosowania środka zapobiegawczego oraz prokurator, który wniósł o przedłużenie tymczasowego aresztowania na okres wskazany we wniosku.

Czy wniesienie zażaleń było dopuszczalne? Wskaż dalszy tok postępowania w tej sprawie.

2. Janusz R. został skazany za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Wyrok został zaskarżony na niekorzyść oskarżonego przez prokuratora, który domagał się zakwalifikowania jego czynu z art. 279 § 1 k.k. i wymierzenia surowszej kary. Sąd odwoławczy, dzieląc zarzuty apelacji prokuratora uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Po przeprowadzeniu postępowania, sąd rejonowy uznał Janusza R. za winnego czynu z art. 279 § 1 k.k. i skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności. Wyrok nie został zaskarżony i uprawomocnił się. Po osadzeniu skazanego w zakładzie karnym, do sądu I instancji wpłynęło pismo jego dziadka adresowane do Prezydenta RP, w którym prosił o ułaskawienie Janusza R.

Jak potoczy się dalsze postępowanie w tej sprawie ?

3. Po uzyskaniu informacji od pokrzywdzonego, który występował w sprawie w charakterze oskarżyciela posiłkowego, że skazany Jan K. nie wykonał w określonym terminie obowiązku naprawienia szkody, sąd wszczął z urzędu postępowanie w przedmiocie zarządzenia wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności. Na wyznaczone w tym przedmiocie posiedzenie nie stawiał się skazany, który został prawidłowo powiadomiony o jego terminie. Opierając się na potwierdzonej wywiadem kuratora informacji pokrzywdzonego, sąd zarządził skazanemu wykonanie kary pozbawienia wolności. Postanowienie to zaskarżył skazany, wnosząc jednocześnie o wstrzymanie wykonania postanowienia. Domagając się uchylenia postanowienia, skazany podniósł, że przed zarządzeniem wykonania kary sąd był zobligowany go wysłuchać. Do sądu wpłynęło również zażalenie pokrzywdzonego. Podniósł w nim, że postanowienie sądu jest dla niego krzywdzące, gdyż w sytuacji osadzenia skazanego w zakładzie karnym traci jakiegokolwiek szansę na naprawienie szkody. W jego ocenie należałoby wydłużyć skazanemu termin naprawienia szkody i zastosować jakieś środki mobilizujące go wykonania nałożonego obowiązku.

Oceń zaistniałą sytuację.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 32

1. W okresie odroczenia rozprawy Jakub M., którego oskarżono o zbrodnię z art. 280 § 2 k.k., skierował do sądu wniosek o sprostowanie protokołu rozprawy w części dotyczącej jego wyjaśnień. W uzasadnieniu swojego wniosku podniósł, że treść protokołu nie odzwierciedla złożonych przez niego wyjaśnień. Nigdy bowiem nie twierdził, że przyznaje się do winy. Przyznał jedynie, że uczestniczył zajściu, które w jego ocenie można określić szarpaniną nastawioną na zmuszenie pokrzywdzonego do zwrotu długu. Wniosek oskarżonego przedstawiono przewodniczącemu składu orzekającego. Ten zaś zobowiązał protokolanta do złożenia pisemnego oświadczenia i skierował wniosek oskarżonego na posiedzenie. Ze sporządzonego przez protokolanta oświadczenia wynikało, że z uwagi na wielość spraw, w których protokolował, nie przypomina sobie sprawy oskarżonego. Zawsze jednak poprawność zapisów w protokole jest na bieżąco kontrolowana przez przewodniczącego składu orzekającego, dysponującego podglądem na ekranie komputera.

W jakim składzie sąd rozpozna wniosek oskarżonego? Czy w przypadku niekorzystnego dla niego rozstrzygnięcia wniosku, oskarżony będzie mógł je zaskarżyć?

2. Dominik D. został oskarżony o popełnienie przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. Po przesłuchaniu oskarżonego i przeprowadzeniu całego postępowania dowodowego, w tym dowodu z opinii biegłego z zakresu toksykologii, sąd uprzedził strony o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego oskarżonemu przez przyjęcie, że stanowi on wykroczenie z art. 87 § 1 k.w. Następnie, po udzieleniu głosu stronom i zamknięciu przewodu sądowego, wydał wyrok, którym uznał Dominika D. za winnego popełnienia wykroczenia z art. 87 § 1 k.w.
Jakiego pouczenia powinien udzielić w tej sytuacji sąd uczestnikom postępowania i dlaczego?

3. W stosunku do nieletniego Patryka K. (ur. 01. 05.1998r.), który dopuścił się czynu karalnego z art. 279 § 1 k.k., orzeczono umieszczenie w zakładzie poprawczym (orzeczenie uprawomocniło się 12 marca 2015 r.). Na wniosek rodziców nieletniego, motywowany umożliwieniem nieletniemu ukończenia nauki w gimnazjum, sąd rodzinny odroczył wykonanie tego środka do dnia 1 lipca 2015 r. W dniu 29 czerwca 2015 r. rodzice nieletniego skierowali do sądu rodzinnego prośbę o „danie synowi ostatniej szansy” i odstąpienie od stosowania środka poprawczego. W uzasadnieniu swojej prośby podnieśli, że sam fakt orzeczenia środka poprawczego spowodował radykalną zmianę w zachowaniu ich syna, czego najlepszym dowodem było uzyskanie świadectwa z wyróżnieniem i list pochwalny za zaangażowanie w akcję charytatywną.

Czy rodzice Patryka K. byli uprawnieni do występowania w imieniu nieletniego? Czy poprawa zachowania nieletniego na tym etapie postępowania może mieć wpływ na jego dalszy przebieg?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 33

1. Skazując oskarżonego Jacka B. za zarzucane mu przestępstwa, sąd pierwszej instancji wymierzył mu odpowiednio kary: w pkt I za czyn z art. 207 § 1 k.k. – roku pozbawienia wolności, w pkt II za czyn z art. 209 § 1 k.k. – 6 miesięcy pozbawienia wolności, w pkt III za czyn z art. 278 § 1 k.k. karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Jednocześnie na podstawie art. 85 k.k. i 86 § 1 k.k. w miejsce kar orzeczonych w pkt I i III wymierzył mu karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron. Wobec dostrzeżenia „nieścisłości” w orzeczeniu o karze łącznej, przewodniczący wydziału przed skierowaniem wyroku do wykonania polecił przedstawić go sędziemu referentowi celem podjęcia stosownych czynności. Sędzia referent skierował sprawę na posiedzenie, na którym postanowieniem sądu sprostowano oczywistą omyłkę pisarską w wyroku poprzez wpisanie w miejsce wadliwego sformułowania „I i III” prawidłowe sformułowanie „I – III”.

Oceń zaistniałą sytuację?

2. Wobec Jarosława P. oskarżonego o przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. stosowany jest środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Na pierwszą rozprawę wyznaczoną w jego sprawie oskarżony nie został doprowadzony. Stawił się prokurator oraz wszyscy wezwani świadkowie. Oskarżony nie korzystał z pomocy obrońcy. Z informacji przekazanych sądowi przez dowódcę konwoju wynikało, iż zrealizowanie nakazu doprowadzenia było niemożliwe, gdyż oskarżony bez podania jakiegokolwiek przyczyny odmówił wyjścia z celi. Na potwierdzenie tego przedstawił notatkę urzędową sporządzoną przez funkcjonariusza służby więziennej.

Czy w tej sytuacji zachodzą warunki do rozpoznania sprawy?

3. Oskarżyciel prywatny wniósł do sądu rejonowego akt oskarżenia, którym zarzucił Patrykowi K. „dopuszczenie się w dniu 12 kwietnia 2015 r. przestępstwa pobicia, którego skutkiem było spowodowanie krwiaka okularowego, naruszającego czynności narządu ciała na okres do 7 dni”. Po uiszczeniu przez oskarżyciela prywatnego opłaty, sprawę skierowano na posiedzenie pojednawcze w dniu 10 lipca 2015 r. Sprawdzając dane personalne obecnych na posiedzeniu stron, ustalono, że Patryk K. ukończy 17 lat dopiero w dniu 5 września 2015 r.

Jakie w tym stanie rzeczy będą dalsze czynności sądu? Jak będzie się kształtowała sytuacja procesowa oskarżyciela prywatnego i Patryka K.?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 34

1. Na rozprawie odwoławczej wyznaczonej w sprawie Janusza W., skazanego za przestępstwo a art. 197 § 1 k.k., prokurator, uznając zasadność niektórych zarzutów procesowych podniesionych w apelacji obrońcy oskarżonego, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. W tej sytuacji uczestnicząca również w rozprawie oskarżycielka posiłkowa wniosła o wyłączenie prokuratora od udziału w sprawie, gdyż z uwagi na jego postawę, straciła do niego zaufanie. Jednocześnie, widząc, że na korytarzu sądu, przewodniczący, witając się z prokuratorem, poklepał go po ramieniu, nabrała przekonania, że przy tym składzie sądu „nie ma co liczyć na sprawiedliwość”. Dlatego też wnosi o wyłączenie sędziego przewodniczącego i wyznaczenie nowego składu. Z uwagi na zgłoszenie wniosku dopiero na etapie głosów stron, obrońca oskarżonego wniósł o pozostawienie go bez rozpoznania.

Oceń zaistniałą sytuację. Jak w tej sytuacji powinien postąpić sąd?

2. W sprawie Jarosława G., w której akt oskarżenia wpłynął do sądu w dniu 1 września 2012 r., sąd na rozprawie w dniu 9 lipca 2015 r. zakończył postępowanie, odraczając wydanie wyroku do dnia 13 lipca 2015. Na publikację wyroku nie został sprowadzony oskarżony, który odbywał karę pozbawienia w innej sprawie. Nie stawiał się również jego obrońca z urzędu. W dniu 31 lipca 2015 r. do sądu wpłynęło pismo oskarżonego w którym domagał się wyjaśnienia przyczyn, opóźnienia w doręczeniu mu wyroku, którego jeszcze nie otrzymał i jednocześnie wniósł o niezwłoczne doręczenie mu odpisu wyroku z uzasadnieniem. Zarządzeniem z dnia 3 sierpnia 2015 r. prezes sądu odmówił przyjęcia wniosku oskarżonego, jako złożonego po terminie.

Czy prezes sądu postąpił prawidłowo?

3. Sąd rodzinny zobowiązał rodziców nieletniego Jacka G., który dopuścił się czynu karalnego z art. 288 § 1 k.k. do naprawienia w terminie dwóch miesięcy szkody wyrządzonej przez nieletniego, poprzez przywrócenie do stanu poprzedniego uszkodzonej przez niego elewacji budynku pokrzywdzonego. Po upływie wyznaczonego terminu pokrzywdzony poinformował sąd, że szkoda nie została naprawiona.

Jaki czynności w tej sprawie może podjąć sąd?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 35

1. Andrzejowi S. przedstawiono zarzut „ kierowania w dniu 12 czerwca 2015 roku o godzinie 16, 45, w miejscowości L. motocyklem „Honda” w stanie nietrzeźwości (1,11 promile alkoholu we krwi)”. Do dokonania tego czynu Andrzej S. przyznał się i odmówił złożenia wyjaśnień. We wniesionym w tej sprawie akcie oskarżenia prokurator zarzucił Andrzejowi S., że „ 11 czerwca 2015 roku o godzinie 13,00 kierował w miejscowości L. motocyklem „Honda” będąc w stanie nietrzeźwości (0.95 promile alkoholu we krwi)”. Prezes sądu dostrzegł różnicę pomiędzy treścią postanowienia o przedstawieniu zarzutów i treścią aktu oskarżenia.

Jakie działania winien podjąć prezes lub sąd w tej sprawie i jakie przepisy prawa mają tu zastosowanie ?

2. Rozpoznając sprawę Daniela K. oskarżonego o czyn z art. 250 a § 1 kk (przyjął dwie butelki wódki za zagłosowanie na kandydata na wójta) sąd w P. powziął wiadomość, że Daniel K. jest tymczasowo aresztowany i odpowiada za czyn z art. 280 § 2 kk w sądzie w M. i sąd ten nie zgadza się na doprowadzenie oskarżonego do sądu P. Sąd zawiesił więc postępowanie w sprawie do czasu zakończenia postępowania w sądzie w M. Po 10 miesiącach sąd w P. powziął wiadomość, że Daniel K. został za czyn z art. 280 § 2 kk prawomocnie skazany na karę 12 lat pozbawienia wolności, którą zaczął odbywać.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, jak dalej potoczyć się może postępowanie w sprawie o czyn z art. 250 a § 1 kk.

3. W sprawie o czyn z art. 66 § 1 kw na rozprawę stawił się prokurator i oświadczył, że wstępuje do postępowania jakie sąd wszczął na podstawie wniosku policji. Obrońca obwinionego zaprotestował twierdząc, że prokurator nie może przyłączyć się do postępowania nie przez niego zainicjowanego. Oskarżyciel ze strony policji oświadczył, że jeśli sąd tak zarządzi to on będzie działał obok prokuratora.

Proszę ocenić zaistniałą sytuację i wskazać, powołując stosowne przepisy prawa, jak dalej przebiegać będzie postępowanie w tej sprawie.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 36

1. Prokurator Rejonowy w K. załączył do aktu oskarżenia wnioski o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego wobec Jana D., oskarżonego o to, że "w dniu 8 kwietnia 2015 r. w K., wbrew żądaniu osoby uprawnionej nie opuścił mieszkania Adama L." to jest przestępstwa z art. 193 kk i wymierzenie, uzgodnionej z oskarżonym przyznającym się do dokonania tego przestępstwa, kary 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat. Prezes sądu ma wątpliwości, czy wniosek ten sąd może uwzględnić. **Proszę zaproponować sposób rozpoznania wniosku i wskazać mające tu zastosowanie przepisy prawa.**
2. Rozpoznający sprawę o czyn z art. 286 § 1 kk sąd przerwał rozprawę zawiadamiając obecnych oskarżonego i oskarżyciela posiłkowego o jej kolejnym terminie. Na kolejnej rozprawie nie stawił się oskarżyciel posiłkowy. Sąd zamknął rozprawę i odroczył wydanie wyroku na 10 dni. Trzy tygodnie po wydaniu wyroku oskarżyciel posiłkowy wniósł o doręczenie mu odpisu wyroku z uzasadnieniem, podnosząc, że nie wiedział o terminie wydania wyroku, sąd go nie powiadomił ani nie doręczył mu wyroku, należy więc wniosek uwzględnić albo przywrócić mu termin do złożenia wniosku, czego także żąda.

Proszę ocenić zasadność wniosku wskazując stosowne przepisy prawa oraz zaproponować sposób jego rozpoznania.

3. W sprawie o czyn z art. 71 kw na rozprawę stawił się pokrzywdzony, który oświadczył, że chce działać w sprawie jako oskarżyciel posiłkowy. Obwiniony zaoponował wskazując, że pokrzywdzony jest znanym peniactwem a w sprawach o wykroczenia nie ma instytucji oskarżyciela posiłkowego. Pokrzywdzony odpowiedział na to, że tak pouczone go w zawiadomieniu o skierowaniu wniosku o ukaranie, jakie otrzymał trzy tygodnie temu.

Proszę wskazać, powołując stosowne przepisy prawa jaką decyzję podejmie sąd w tej sytuacji.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 37

1. Prokurator Rejonowy w O. załączył do aktu oskarżenia wnioski o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego wobec Adama P., oskarżonego o to, że "w dniu 9 maja 2015 r. w P., wbrew żądaniu osoby uprawnionej nie opuścił mieszkania Aliny C." to jest przestępstwa z art. 193 kk - i wymierzenie, uzgodnionej z oskarżonym przyznającym się do dokonania tego przestępstwa, kary jednego roku ograniczenia wolności. Prezes sądu ma wątpliwości, czy wniosek ten sąd może uwzględnić.

Proszę zaproponować sposób rozpoznania wniosku i wskazać mające tu zastosowanie przepisy prawa.

2. W sprawie o czyn z art. 157 § 1 kk na rozprawę stawiał się pokrzywdzony, który złożył zeznania jako świadek. Sąd przerwał rozprawę by przesłuchać nieobecnego biegłego, podając jej termin. Na przerwaną rozprawę, na której sąd wydał wyrok, pokrzywdzony nie stawiał się, natomiast piątego dnia od wydania wyroku złożył pismo zatytułowane „apelacja”, w którym podał, że nie zgadza się z zapadłym wyrokiem, bowiem wymierzona oskarżonemu kara jest zbyt łagodna a orzeczona od oskarżonego na jego rzecz kwota zadośćuczynienia o wiele za mała, wnosi więc o zmianę wyroku.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, jak dalej potoczy się postępowanie w sprawie w związku wniesionym pismem.

3. Antoni K. zawiadomił policję 9 maja 2015 roku, że kiedy kupował tego dnia w sklepie wędlinę został oszukany przez sprzedawcę Jana S., który zważył za mało i policzył za wędlinę droższą, żąda więc jego ukarania. Nie mogąc się doczekać na reakcję policji 9 czerwca 2015 roku sam złożył wniosek o ukaranie Jana S. Okazało się, że dzień wcześniej wniosek o ukaranie w tej sprawie wpłynął także z policji.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, jak dalej potoczy się postępowanie w tej sprawie (sprawach ?) oraz – czy brak wniosku ze strony policji miałby znaczenie w tej sprawie.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 38

1. Prokurator oskarżył Ewę Z. o nieumyślne narażenie Jana P. na bezpośrednie niebezpieczeństwo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, to jest o przestępstwo z art. 160 § 3 kk. Sędzia wstępnie badając sprawę uznał, że społeczna szkodliwość czynu jest w tym przypadku znikoma, więc może mógłby ją rozpoznać bez wyznaczania rozprawy.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, czy możliwe jest wydanie tu orzeczenia bez przeprowadzenia rozprawy, oraz czy konieczny jest udział w postępowaniu którychkolwiek uczestników postępowania karnego.

2. Trzeciego dnia po wydaniu wyroku oskarżony złożył pismo zatytułowane „skarga”, w którym stwierdził, że nie zgadza się z zapadłym wyrokiem bo kara jest zbyt surowa i sąd niezasadnie obciążył go kosztami, których on nie ma z czego zapłacić.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, jak dalej potoczy się postępowanie w sprawie w związku wniesionym pismem.

3. Antoni K. zawiadomił policję, że Jan P. ukradł mu narzędzia ogrodnicze wartości 120 złotych. Nie mogąc się doczekać na reakcję policji sam wniósł do sądu wniosek o ukaranie Jana P. Prezes sądu zawiadomił o wniesieniu wniosku właściwego komendanta policji, który jednak na pismo nie zareagował. W tej sytuacji po trzech tygodniach prezes sądu wszczął postępowanie w sprawie o wykroczenie z art. 119 § 1 kw i wyznaczył termin rozprawy na którą stawili się tylko Antoni K. i oświadczył, że odstępuje od oskarżenia.

Proszę ocenić działania prezesa sądu pod kątem ich zgodności z prawem i wyjaśnić jak dalej potoczy się wszczęte postępowanie w sprawie o wykroczenie.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 39

1. Adam L., właściciel firmy „P”, która zajmowała się skupem produktów rolnych, został oskarżony o czyn z art. 286 § 1 kk bowiem nie zapłacił należności kilkuset dostawcom. Karol O. który stracił w ten sposób 12.000 złotych stawiał się na pierwszą rozprawę sądową w tej sprawie i oświadczył, że chce brać w niej udział jako oskarżyciel posiłkowy. Ku jego oburzeniu sąd wydał postanowienie, że nie może brać udziału w sprawie, bo sąd oznaczył liczbę oskarżycieli posiłkowych na 50 osób i tylu pokrzywdzonych złożyło już stosowne oświadczenia.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, czy Karol O. może odwołać się od tego postanowienia sądu lub w inny sposób brać udział w tym procesie karnym.

2. Dwa dni po wydaniu wyroku oskarżony złożył wniosek o doręczenie mu odpisu wyroku z uzasadnieniem zaznaczając w piśmie, że wyrok jest dla niego krzywdzący, bowiem orzeczona kara grzywny jest za wysoka podobnie jak i orzeczona od niego nawiązka. Tydzień po doręczeniu mu uzasadnienia wyroku oskarżony napisał pismo, że cofa wniosek o uzasadnienie wyroku i nie chce go już skarżyć.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, jak dalej potoczy się postępowanie w sprawie w związku wniesionym pismem.

3. Antoni K. zawiadomił policję 9 maja 2015 roku, że kiedy kupował tego dnia w sklepie wędlinę został oszukany przez sprzedawcę Jana S., który zważył za mało i policzył za wędlinę droższą, żąda więc jego ukarania. Nie mogąc się doczekać na reakcję policji 9 czerwca 2015 roku sam złożył wniosek o ukaranie Jana S. Prezes sądu zawiadomił o wniesieniu wniosku właściwego komendanta policji, który po 3 dniach złożył wniosek o ukaranie w tej sprawie. Następnego dnia żona Antoniego K. zawiadomiła sąd, że jej mąż zmarł nagle a ona chciałaby się „przyłączyć” do tej sprawy w miejsce męża.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, jak dalej potoczy się postępowanie w tej sprawie.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 40

1. 10 kwietnia 2015 roku Adam K. wniósł prywatny akt oskarżenia przeciwko Ewie P., o czyn z art. 216 § 1 kk zarzucając, że w obecności jego jedynej, 18 letniej córki Anny K., znieważyła go słowami obelżywymi. 20 kwietnia 2015 roku córka Adama K. doręczyła sądowi akt zgonu, z którego wynikało, że wymieniony zmarł 17 kwietnia 2015 roku.

Proszę wyjaśnić, wskazując przepisy prawa, jakie działania winien w tej sytuacji podjąć sąd i jak potoczy się wszczęte postępowanie.

2. Na rozprawie 3 lipca 2015 roku sąd rozpoznawał sprawę o czyn z art. 157 § 1 kk (skomplikowane złamanie ręki). Gdy po przeprowadzeniu dowodów przewodniczący zapytał, czy ktoś wnosi o uzupełnienie postępowania dowodowego obecny na sali pokrzywdzony oświadczył, że za cierpienia jakich doznał chce by sąd zasądził mu od oskarżonego 20.000 złotych. Obrońca oskarżonego zaproponował podnosząc, że sąd może przyznać odszkodowanie a nie zadośćuczynienie a poza tym wniosek jest spóźniony. Prokurator poparł wniosek pokrzywdzonego. Sąd żadanego świadczenia nie zasądził.

Czy orzeczenie w tej części może być skutecznie zaskarżone – jeśli tak to przez kogo i na jakiej podstawie prawnej ?

3. Po wniesieniu przez policję wniosku o ukaranie Jana O. za wykroczenie z art. 91 kw prezes sądu wszczął postępowanie i wyznaczył termin rozprawy na 26 czerwca 2015 roku, zawiadamiając uczestników postępowania o jej terminie. 22 czerwca 2015 roku wpłynęło do sądu pismo obwinionego Jana O., w którym wniósł o ukaranie go za to wykroczenie karą 1.000 złotych grzywny.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, jak dalej potoczy się postępowanie w tej sprawie.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 41

1. W sprawie o czyn z art. 158 § 2 kk prokurator wniósł o dopuszczenie dowodu z zeznań lekarza, który opatrywał jednego ze sprawców pobicia po tym, jak ten złamał palec zadając uderzenia pokrzywdzonemu, o czym sprawca miał opowiedzieć opatrującemu go lekarzowi. Obrońca zaoponował podnosząc, że dopuszczenie dowodu godziłoby w tajemnicę lekarską, na co prokurator zareplikował, że te okoliczności tajemnicą lekarską nie są objęte.

Proszę zaproponować sposób rozpoznania wniosku wskazując stosowne przepisy prawa.

2. Po wydaniu wyroku sędzia stwierdził, że nieprawidłowo zaliczył na poczet kary okres tymczasowego aresztowania. Rozważa więc, czy zasugerować prokuratorowi zaskarżenie orzeczenia w tej części, czy też sprostować wyrok albo wydać inne postanowienie na posiedzeniu.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, jak winien w tej sytuacji postąpić sędzia.

3. Do sądu w S. wpłynął wniosek o ukaranie Jana O. za popełnione 25 czerwca 2015 roku wykroczenie z art. 87 § 1 kw polegające na kierowaniu samochodem na drodze publicznej (na ulicy miasta) w stanie po użyciu alkoholu. Prezes sądu ustalił, że w sądzie jest już rozpoznawana sprawa karna o czyn z art. 177 § 1 kk przeciwko Janowi O. o potrącenie rowerzysty i spowodowanie mu obrażeń ciała na czas powyżej 7 dni, dokonane w tym samym miejscu i czasie.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, czy fakt ten ma znaczenie dla rozpoznania sprawy o wykroczenie ?

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 42

1. Rozpoznając sprawę o czyn z art. 13 § 1 kk w związku z art. 197 § 1 kk sąd ustalił na podstawie wyjaśnień oskarżonego potwierdzonych zeznaniami pokrzywdzonej, że atakowana krzyknęła do sprawcy, że go zna bo razem chodzili do szkoły podstawowej, po czym jemu zrobiło się „głupio” i zaprzestał napastowania kobiety, skoro to koleżanka ze szkoły.

**Czy te ustalenia mogą mieć wpływ na karną odpowiedzialność oskarżonego ?
Proszę zaproponować, wskazując stosowne przepisy prawa, treść orzeczenia sądu.**

2. Skazując Jana C. za czyn z art. 228 § 1 § kk sąd orzekł obok kary środek karny w postaci zakazu zajmowania stanowisk kierowniczych w administracji państwowej przez okres 3 lat. Po wydaniu wyroku oskarżony stwierdził, że w toku postępowania przygotowawczego stosowano wobec niego przez okres roku zakaz zajmowania stanowisk kierowniczych jako środek zapobiegawczy, więc okres ten winien być zaliczony w wyroku.

Proszę wskazać, przywołując stosowne przepisy prawa, jakie działania może lub powinien podjąć oskarżony w tym celu.

3. 22 czerwca 2015 roku sąd ukarał kierującego samochodem ciężarowym (TIR) obywatela Rosji Władimira T. za wykroczenie z art. 86 § 1 kw karą 1.000 złotych grzywny. Sąd ustalił, że Władimir T. ma zamiar niezwłocznie opuścić Polskę.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, jak w tej sytuacji winien postąpić sąd mając na względzie konieczność wykonania wyroku.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 43

1. W sprawie o czyn z art. 187 § 1 kk sąd wyrokiem nakazowym orzekł karę 50 stawek dziennych grzywny, ustalając wielkość stawki dziennej na 70 złotych. Oskarżony wniósł sprzeciw od tego wyroku wobec czego sąd rozpoznał sprawę na rozprawie i wymierzył oskarżonemu karę 50 stawek dziennych grzywny ustalając wielkość stawki dziennej na 80 złotych, oraz orzekł od oskarżonego na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej nawiązkę w kwocie 6.000 złotych. Od tego wyroku oskarżony wniósł apelację podnosząc, że sąd złamał regułę ne peius oraz prawo materialne orzekając nawiązkę bez podstawy prawnej.

Proszę ocenić zasadność apelacji i zaproponować rozstrzygnięcie sądu odwoławczego, wskazując stosowne przepisy prawa.

2. Sąd rozpoznaje w trybie przyspieszonym sprawę o czyn z art. 217 § 1 kk mający charakter chuligański. Sprawy nie można zakończyć z powodu usprawiedliwionej nieobecności jednego ze świadków. Sędzia ma wątpliwości, czy może zarządzić przerwę w rozprawie w tym postępowaniu, jeśli tak to na jak długo, oraz – czy w ogóle może w tym trybie rozpoznać sprawę o zarzucony czyn.

Proszę ocenić zasadność wątpliwości sędziego, wskazując stosowne przepisy prawa.

3. Po wszczęciu postępowania o wykroczenie z art. 119 § 1 kw prezes sądu skierował sprawę na posiedzenie celem ewentualnego wydania wyroku nakazowego, bo sprawca przyznał fakt kradzieży i naprawił szkodę. Sędzia zapoznając się z aktami znalazł w nich notatkę urzędową sporządzoną przez policjanta, z której wynikało, że przez miesiąc nie mógł dokonać czynności procesowych ze sprawcą kradzieży, który przebywał w szpitalu lecząc depresję i stany lękowe.

Proszę wyjaśnić, czy treść notatki może mieć w tym przypadku znaczenie dla dalszego biegu postępowania w sprawie.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 44

1. Wyrokiem nakazowym sąd orzekł karę 60 stawek dziennych grzywny, ustalając wielkość stawki dziennej na 50 złotych. Od wyroku tego oskarżony wniósł sprzeciw i sąd rozpoznał sprawę na rozprawie, którą przerwał by wezwać nieobecnego biegłego. W tym terminie okazało się, że sprawę rozpoznaje inny sędzia bo poprzednik zachorował. Gdy sędzia oświadczył, że sprawa będzie – wobec zmiany składu sądu – rozpoznawana od początku, oskarżony oświadczył, że cofa sprzeciw od wyroku nakazowego.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, jak dalej potoczy się postępowanie w sprawie.

2. Rozpoznając na rozprawie, w trybie przyspieszonym, sprawę o czyn z art. 157 § 1 kk sąd stwierdził, że konieczne jest dokonanie pomiarów i oględzin miejsca zdarzenia a także ustalenie tożsamości trzech świadków znanych tylko z pseudonimów, co będzie bardzo trudne.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, jak w takiej sytuacji powinien postąpić sędzia i jak dalej będzie przebiegać postępowanie w sprawie.

3. W sprawie o wykroczenie z art. 119 § 1 kw obwiniony Jan P. nie przyznał się do dokonania czynu, choć właściciel sklepu, w którym dokonano kradzieży rozpoznał go, jako sprawcę tej i wielu innych kradzieży w jego sklepie, za które z resztą Jan P. był w przeszłości karany. Prezes sądu skierował więc sprawę na posiedzenie i sąd wydał wyrok nakazowy orzekając karę 14 dni aresztu i 400 złotych grzywny.

Proszę ocenić zasadność zapadłego orzeczenia pod kątem zgodności z przepisami prawa.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 45

1. Wyrokiem nakazowym sąd orzekł za czyn z art. 181 § 5 kk karę 120 stawek dziennych grzywny, ustalając wielkość stawki dziennej na 40 złotych. Od wyroku tego oskarżony wniósł w terminie sprzeciw podnosząc, że nie kwestionuje faktu ukarania go, ale wyrokiem nakazowym sąd nie powinien wymierzać grzywny przekraczającej 100 stawek dziennych. Wobec treści sprzeciwu i faktu, że poprzedni wyrok nakazowy stracił moc - sąd skierował sprawę na posiedzenie i wydał wyrok nakazowy orzekając karę 100 stawek dziennych grzywny.

Proszę ocenić zasadność postąpienia sądu, wskazując stosowne przepisy prawa.

2. Sędzia Andrzej S. rozpoznawał sprawę Jana Z. oskarżonego o czyn z art. 278 § 1 kk (kradzież kosiarki) i Leona C. oskarżonego o czyn z art. 292 § 2 kk polegający na nabyciu tej kosiarki od Jana Z. Leon C. wyjechał za granicę i sprawę co do niego sąd wyłączył do odrębnego rozpoznania. W sprawie Jana Z. sąd wydał wyrok uniewinniający, który uprawomocnił się. Po powrocie Leona C. do miejsca zamieszkania prezes sądu przydzielił jego sprawę do referatu sędziego Andrzeja S. który już ją zna. Sędzia wniósł o wyłączenie od rozpoznania sprawy, bo może być uznany za nieobiektywnego.

Proszę ocenić zasadność stanowiska sędziego i prezesa sądu, wskazując właściwe przepisy prawa.

3. W sprawie o szereg wykroczeń z art. 119 § 1 kw przebieg rozprawy był utrwalany za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk. Po wydaniu wyroku sędzia uprzedził, że uzasadni wyrok jedynie ustnie po czym wygłosił uzasadnienie oraz pouczył obwinionego o sposobie i terminie zaskarżenia wyroku, co jednak ten nie do końca zrozumiał.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, jak w tej sytuacji obwiniony może wyrok zaskarżyć.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 46

1. Wyrokiem nakazowym sąd orzekł, za czyn z art. 181 § 2 kk, karę 120 stawek dziennych grzywny ustalając wielkość stawki dziennej na 60 złotych. Od wyroku tego oskarżony wniósł sprzeciw podnosząc, że wyrok jest zbyt surowy i sprzeczny z prawem, bo wyrokiem nakazowym sąd nie może orzec grzywny większej niż 100 stawek dziennych. Sąd skierował sprawę na rozprawę i po rozpoznaniu sprawy wyrokiem wymierzył karę 90 stawek dziennych grzywny ustalając wielkość stawki dziennej na 90 złotych. Od tego wyroku oskarżony wniósł apelację, w której zarzucił sądowi obejście prawa i złamanie zasad procedury karnej, bo kara jest surowsza.

Proszę ocenić zasadność apelacji i zaproponować rozstrzygnięcie sądu odwoławczego, wskazując stosowne przepisy prawa.

2. Anna K. złożyła do prokuratury wniosek o ukaranie Adama P. który uporczywie nękał ją naruszając jej prywatność. W trakcie postępowania przygotowawczego pokrzywdzona oświadczyła, że cofa wniosek o ściganie Adama P. jednak prokurator nie wyraził zgody na cofnięcie wniosku, zakończył postępowanie i wniósł akt oskarżenia o czyn z art. 190 a § 1 kk. Sąd wydał wyrok skazujący. Obrońca oskarżonego wniósł o uchylenie tego wyroku podnosząc, że sąd rozpoznał sprawę mimo braku wniosku o ściganie.

Proszę ocenić zasadność apelacji wskazując mające zastosowanie przepisy prawa.

3. W sprawie o czyn z art. 88 kw (pozostawienie pojazdu nocą bez oświetlenia) zawiadomiony o terminie rozprawy obwiniony nadesłał przed rozprawą pismo, w którym stwierdził, że nie stawia się na rozprawę a okoliczności sprawy wyjaśnia w tym piśmie – po czym zawarł w piśmie opis zdarzenia.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, jak w tej sytuacji dalej toczyć się będzie postępowanie w sprawie.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 47

1. Wobec Pawła O. podejrzanego o czyn z art. 280 § 1 kk, 30 marca 2015 roku sąd zastosował tymczasowe aresztowanie na okres 2 miesięcy. 27 kwietnia 2015 roku wpłynął do sądu akt oskarżenia w tej sprawie. 29 kwietnia 2015 roku sąd, na podstawie art. 344 kpk, wydał postanowienie o utrzymaniu i dalszym stosowaniu wobec Pawła O. tymczasowego aresztowania na dwa miesiące – do 29 czerwca 2015 roku. Wyznaczoną na 3 czerwca 2015 roku rozprawę sąd przerwał do 28 czerwca 2015 roku, by wysłuchać nieobecnych biegłych. Paweł O. na rozprawie wniósł o uchylenie aresztu, sąd wniosku nie uwzględnił, więc tego samego dnia oskarżony wniósł zażalenie na to postanowienie. Prezes sądu nabrał wątpliwości, czy należy nadać bieg zażaleniu.

Proszę zaproponować sposób procedowania w przedmiocie zażalenia wskazując stosowne przepisy prawa.

2. Wnosząc apelację od wyroku sądu w S. obrońca podniósł, że do rozpoznania sprawy został wyznaczony sędzia J.K. z obrazą przepisu art. 351 § 1 kpk, ponieważ inny sędzia był kolejnym na liście sędziów a w zarządzeniu prezesa sądu stwierdzono jedynie, że sędzia J.K. ma sporządzić uzasadnienie w wielotomowej sprawie. Skarżący podniósł w związku z tym zarzut bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt. 2 kpk, bowiem sąd był nienależycie obsadzony. Wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Proszę ocenić wagę wskazanego uchybienia i zasadność zarzutu apelacji oraz zaproponować treść orzeczenia sądu odwoławczego

3. Kierujący samochodem Paweł M. przez nieuwagę najechał na tył zatrzymującego się pojazdu. Przybyły na miejsce zdarzenia policjant po użyciu alkomatu stwierdził, że Paweł M. jest nietrzeźwy więc zakomunikował mu, że będzie odpowiadał za przestępstwo z art. 178 a § 1 kk a poza tym, ponieważ jednocześnie spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu – nakłada na niego mandat karny w kwocie 400 złotych, który Paweł M. przyjął i zapłacił. Dwa tygodnie później Paweł M. napisał do sądu, który miał rozpoznać jego sprawę o czyn z art. 178 a § 1 kk, wniosek o uchylenie mandatu skoro ma być karany za przestępstwo.

Proszę ocenić zasadność wniosku i zaproponować sposób jego rozpoznania, wskazując stosowne przepisy prawa.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 48

1. Jadwiga S. była od 2 marca 2015 roku tymczasowo aresztowana w związku z oskarżeniem o czyn z art. 156 § 1 pkt. 2 kk. Na rozprawie 2 kwietnia 2015 roku sąd nie uwzględnił wniosku oskarżonej o uchylenie środka zapobiegawczego i postanowił o dalszym stosowaniu tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy – do 2 lipca 2015 roku. Jadwiga S. ponawiała wnioski o uchylenie tymczasowego aresztowania na rozprawach 15 i 29 kwietnia 2015 roku oraz 13 i 28 maja 2015 roku. Na ostatnie z postanowień złożyła zażalenie.

Proszę wskazać sposób procedowania w przedmiocie zażalenia powołując stosowne przepisy prawa.

2. Prowadzący postępowanie przygotowawcze o czyn z art. 156 § 1 pkt. 2 kk prokurator, na podstawie opinii biegłych ustalił, że sprawca w czasie dokonania czynu nie mógł zrozumieć jego znaczenia ani pokierować swoim postępowaniem i w przyszłości może dokonać podobnych czynów zaś jego udział w postępowaniu nie jest wskazany szczególnie gdyby miał styczność z pokrzywdzonym. Wystąpił wobec tego do sądu z wnioskiem o umorzenie postępowania i zastosowanie środków zabezpieczających (umieszczenie w zakładzie psychiatrycznym). Prezes sądu rozważa, czy wniosek należy rozpoznać na rozprawie czy na posiedzeniu oraz kogo o terminie powiadomić.

Proszę rozstrzygnąć wątpliwości prezesa powołując stosowne przepisy prawa i wskazując dalszy tok postępowania w sprawie.

3. Na rozprawie w sprawie o czyn z art. 86 § 2 kw obwiniony korzystający z pomocy obrońcy z wyboru oświadczył, że jego zdaniem obrońca źle wykonuje obowiązki, utracił do niego zaufanie i wypowiada mu pełnomocnictwo. Żąda też odroczenia rozprawy by ustanowić nowego obrońcę. Obrona nie była obligatoryjna.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, jak należy wniosek rozpoznać oraz jak postąpić, gdy obwiniony, mimo możliwości, nie ustanowi nowego obrońcy.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 49

1. Jan P. oskarżony o czyn z art. 180 § 1 kk nie stawiał się na rozprawę mimo otrzymania wezwania. Stawił się jego obrońca. Sędzia stwierdzając, że uznaje obecność oskarżonego na rozprawie za konieczną i obowiązkową (dlatego polecił wysłać wezwanie) – zarządził niezwłoczne zatrzymanie i doprowadzenie Jana P. do sądu. Obrońca oskarżonego podnosząc, że sędzia nie może tak potraktować jego klienta złożył zażalenie na zarządzenie o zatrzymaniu i doprowadzeniu.

Proszę wskazać sposób procedowania w przedmiocie tego zażalenia, przywołując stosowne przepisy prawa.

2. Po wywołaniu sprawy w sprawie o czyn z art. 157 § 1 kk na salę rozpraw weszła między innymi trzyosobowa ekipa telewizji, której kierownik zażądał, by sąd zezwolił na rejestrowanie dźwięku i obrazu z rozprawy, bo sprawa jest głośna więc media mają obowiązek informowania społeczeństwa o jej przebiegu. Poprosił też, by sąd zezwolił na ustawienie kamery przed mównicą dla świadków a zeznającym nakazał mówienie do mikrofonów, co pozwoli poprawnie zarejestrować tekst wypowiedzi. Oskarżony oświadczył, że jeśli telewizja będzie „nagrywać” to on odmówi złożenia wyjaśnień i nie odpowie na pytania. Sędzia rozważa, jaką decyzję i w jakiej formie winien w tej sytuacji wydać, czy strony powinny się w tej kwestii wypowiedzieć, oraz – czy podjęta decyzja będzie zaskarżalna.

Proszę rozstrzygnąć wątpliwości i zaproponować sposób rozpoznania wniosku, wskazując stosowne przepisy prawa.

3. Sąd wydając wyrok skazujący obciążył obwinionego kosztami postępowania, do których zaliczył zryczałtowane wydatki Skarbu Państwa oraz koszty wynagrodzenia ustanowionego z urzędu obrońcy i wynagrodzenie przyznane przez sąd biegłemu lekarzowi psychiatrze, który wydał w sprawie opinię. Dwa dni po wydaniu wyroku obwiniony złożył zażalenie, w którym kwestionuje rozstrzygnięcie o kosztach podnosząc, że koszty w sprawie o wykroczenie są zryczałtowane a poza tym on nie wnosił o obrońcę z urzędu, więc nie ma podstawy do obciążania go wynagrodzeniem obrońcy i biegłego.

Proszę ocenić, wskazując stosowne przepisy prawa, zasadność orzeczenia sądu i wniesionego zażalenia.

POSTĘPOWANIE KARNE, PRAWO KARNE WYKONAWCZE,

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH

ZESTAW NR 50

1. Maja S. oskarżona została o dokonanie przestępstwa z art. 261 kk (oblała czerwona farbą pomnik J. Piłsudskiego). Na rozprawie sąd, na wniosek obrońcy, dopuścił i przeprowadził dowód z opinii biegłych lekarzy psychiatrów, na podstawie którego ustalił, że oskarżona w czasie dokonania czynu miała zniesioną możliwość pokierowania swoim postępowaniem, obecnie może brać udział w rozprawie, nie można też wykluczyć, że w przyszłości dokona podobnego czynu ze względu na swe polityczne przekonania.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, jak dalej potoczy się postępowanie w tej sprawie.

2. W sprawie o czyn z art. 200 kk, w której oskarżonymi były trzy osoby działające wspólnie, sąd wyłączył jawność rozprawy z uwagi na ważny interes pokrzywdzonego i zezwolił na pozostanie na sali rozpraw po jednej osobie wskazanej przez strony. Zarządził także, że na sali rozpraw pozostanie aplikant sądowy, który w tym czasie odbywał praktykę w sądzie. Oskarżeni i ich obrońcy oświadczyli, że decyzja jest bezprawna, bo po wyłączeniu jawności każda strona ma prawo wskazać dwie osoby dla obserwacji rozprawy a poza tym sąd nie ma prawa pozostawiać na sali sądowej w tej sytuacji osób postronnych. Zażądali przerwania rozprawy celem umożliwienia im złożenia zażaleń na to postanowienie sądu.

Proszę ocenić, wskazując stosowne przepisy prawa, zasadność postanowienia sądu, stanowiska oskarżonych i ich obrońców oraz zaproponować treść decyzji sądu co do przerwania rozprawy.

3. W sprawie o wykroczenie z art. 107 kw sąd wydał wyrok, którym wymierzył obwinionemu karę 1.200 złotych grzywny. Obwiniony obecny przy ogłoszeniu wyroku nie zaskarżył go i wyrok się uprawomocnił. Przy kierowaniu go do wykonania przewodniczący wydziału spostrzegł, że wielkość grzywny cyframi oznaczono na 1.200 złotych zaś słownie – na tysiąc złotych.

Proszę wyjaśnić, wskazując stosowne przepisy prawa, jakie czynności można i należy podjąć w takiej sytuacji.